

E ö t v ö s   L o r á n d   T u d o m á n y   E g y e t e m
I n f o r m a t i k a i   é s   K ö n y v t á r t u d o m á n y i   I n t é z e t
K ö n y v t á r - i n f o r m a t i k a i   K ö z p o n t

OPTIMISTÁK-E A KÖNYVTÁROSOK?

*A magyar könyvtáros szakma
belső - külső megítélése az optimizmus tükrében.*

Konzulens:
Péterfi Rita
szociológus, könyvtáros

Készítette:
Rózsahegyi Márk
informatikus könyvtáros szak

Köszönetet kívánok mondani az Egy Optimista Magyarországért Alapítványnak, hogy rendelkezésemre bocsátották a KROKO kérdőívet, mely bárki számára elérhető a www.optimistaklub.hu/teszt.php oldalon keresztül.

Budapest, 2006.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4. oldal
1.1. Kutatás célja.	5. oldal
1.2. A vizsgálat körülményei	5. oldal
1.3. Személyes motiváció – külső szemmel	5. oldal
1.4. Az optimizmus és a pesszimizmus jellegzetességei	6. oldal
1.4.1. Optimista – pesszimista közérzet különbségek	7. oldal
1.5. Mi a megküzdés?	7. oldal
1.6. Mi az önértékelés?	7. oldal
1.7. Mi a közvetlen optimizmus?	8. oldal
Módszertan	8. oldal
2.1. Adatgyűjtés módszertana	5. oldal
2.2. Kiértékelés módszertana	8. oldal
2.3. Kutatás mintavételezése	9. oldal
Kérdések / Válaszok	10. oldal
3.1. Van összefüggés az önértékelésnek az iskolai végzettséggel, foglalkozással, lakhellyel?	11. oldal
3.2. Megküzdésnek van-e összefüggése az öngyilkossági gondolatokkal?	11. oldal
3.3. Önértékelés függ a kortól? Melyik korosztálynak jobb az önértékelése?	12. oldal
3.4. A kitöltők korának milyen az összefüggése a megküzdéssel, önértékeléssel, közvetlen optimizmussal? Kvázi kik az optimisták (melyik korcsoport)?	12. oldal
3.5. Stresszt ki tűri jobban? Bizonytalanságot melyik korcsoport ill. nem bírja jobban?	12. oldal
3.6. Depressziósak-e a könyvtárosok, s ha igen, melyik korcsoport (esetleg településsel van-e összefüggés)	13. oldal
3.7. A jövőt melyik korcsoport látja pozitívabban?	13. oldal
3.8. Kik a nyertesek (ők hol laknak és milyen a beosztásuk, milyen neműek)	13. oldal
3.9. Akik a nyertesek azok akik a legtöbb erőfeszítést teszik meg a jelenlegi negatív dolgok pozitív irányba változtatásáért?	14. oldal
3.10. Kik azok akik a jövőben lévő dolgokat amik velük fognak történni kedvezőnek ítélik meg, ennek van összefüggése az önértékeléssel illetve függ-e a lakhellyel?	14. oldal
3.11. Szuper régióvá alakítás után fentiek hogyan alakulnak	14. oldal
KROKO kérdőív kiértékelése	15. oldal
4.1. Egyéni megküzdés alakulása régióként, korcsoportos bontásban	16. oldal
4.2. Az egyén önértékelésének alakulása régióként, korcsoportos bontásban	18. oldal
4.3. Az egyén közvetlen optimizmusának alakulása régióként, korcsoportos bontásban	21. oldal
4.4. Beugratós kérdések	22. oldal
4.5. Kitöltés nemek szerinti bontása. (KROKO 26.kérdés)	23. oldal
4.6. Kitöltők korcsoportok szerinti bontásban. (KROKO 25.kérdés)	23. oldal
4.7. Öngyilkosságra gyakran gondolok aránya (KROKO 23. kérdés)	24. oldal
4.8. Kitöltők legmagasabb iskolai végzettségének alakulása	24. oldal
Konklúzió	25. oldal
5.1. A könyvtáros szakma „elnőiesedése”	25. oldal
5.2. Presztízs vizsgálat a könyvtáros hallgatók között	25. oldal
5.3. KROKO konklúzió	26. oldal
5.4. Szociodemográfiai tényezők összefüggése az optimizmushoz kapcsolható különböző jellemzőkkel	27. oldal

5.5. Pszichológiai tényezők összefüggése az optimizmushoz kapcsolható különböző jellemzőkkel	27. oldal
5.6. Tapasztalások, személyes benyomások.	28. oldal
5.7. Könyvtáros szakma külső megítélése	30. oldal
5.8. Könyvtáros belső megítélése, önértékelése	31. oldal
Hogyan tovább? Ötletek, javaslatok	32. oldal
6.1. Kutatás folytatása	34. oldal
Irodalomjegyzék	
Mellékletek	

„A néni aki mosolyog és ilyen kerek szemüvege van”

Ki a könyvtáros?

8 éves kislány

Bevezetés

A könyvtáros társadalom, ahogy Magyarország lakossága megosztott. Ennek többféle összetevője van, ám mégis amit kifelé közvetítünk a világ felé, nagymértékben meghatározza, a könyvtáros szolgáltatás színvonalát. Talán nem véletlen, hogy a könyvtárosok magukat „fontosabbnak” tartják, mint az olvasók akik a szolgáltatást igénybe-veszik. Ezt a megosztottságot, tapasztalataim szerint, pozitív mintaértékű példákkal lehet csökkenteni. A pozitív példát elsőnek mindenkinek magában kell keresnie, és ha kell akkor alakítsa ki.

Ez azért fontos, mivel a jövő generáció ebben a elmagányosodott világban társra illetve nevelőre találhat a könyvtáros személyében, akinek ezzel felelőssége kettős. Nem elég információt átadni, mi hol található, hanem, hogyan lehet ezeket használva, az olvasó saját személyiségét fejlesztesse (biblioterápia). A könyv segítettett, sokan mondják, igen a könyvben az igazság évezredek óta ott lapul, csak nyitni kell, ahogy a másik egyén irányába is, mert csak így ismerhetjük meg egymást.

A kutatásomnál elsődleges célom az volt, hogy megismerjem belülről azt a világot, amelyről mint kívülálló keveset avagy néha semmit sem tudok. Szeretném a könyvtárosokat optimista szintjüknek vizsgálatakor bebizonyítani, hogy semmivel sem rosszabbak mint a magyar átlag lakosság. Tehát ne keseregjenek, hanem lássák a változtathatóság lehetőségét, s hogy ez elsődlegesen rajtuk múlik.

Ismert, hogy a könyvtáros egy szolgáltató, a szolgáltatás minősége mérhető, ezért bátran ajánlom mindenki figyelmébe alkotásomat, hogy fedezze fel a lehetőséget, *„mely ott lapul a könyvek között, csak le kell emelni a polcra”*.

1.1. Kutatás célja

Az alábbiakban bemutatott vizsgálat arra a kérdésre keresi többek között a választ, hogy a könyvtárosokat mennyiben befolyásolja a pálya presztízse.

A pálya presztízse nagymértékben befolyásolhatja későbbi boldogulást. Feltételezésem szerint hatással lehet a fiatalok jövővel kapcsolatos elvárásaira, tehát optimizmus-szintjére is.

Mennyire változik meg a könyvtárosok optimizmus szintje, ha nő a szakma elismertsége?

Van-e összefüggés aközött, hogy valaki Budapesten vagy azon kívül végzi könyvtáros tevékenységét?

1.2. A vizsgálat körülményei

Kutatásom során, mely 2006 április és június között zajlott, Magyarországon élő könyvtárosok optimizmus-pesszimizmus szintjét vizsgáltam kérdőíves Survey – módszerrel (a teszt elérhető a www.optimistaklub.hu/teszt.php oldalon keresztül is).

A vizsgálati csoport olyan személyekből állt, akik a vizsgálat időpontjában tetszőleges nagyságú és fenntartói könyvtárban dolgoztak. A kontrollcsoport „átlagos”, a munkaerőpiac egyéb területeiről került ki.

A kérdőív kitöltésére buzdító felhívást, a KATALIST és egyéb könyvtárosokat érintő levelezési-listákon tettem közre (1. melléklet). Az első körben a kitöltés aránytalansága miatt második körben közvetlen elektronikus megkeresést (e-mail) végeztem (2. melléklet), mivel több megyében nem volt elegendő a kitöltők száma. Az így kapott eredmény nem reprezentatív, mégis következtetések vonhatóak le belőle.

1.3. Személyes motiváció – külső szemmel.

Kutatásommal igazolni szeretném a könyvtáros szakma egységes megítélésének objektív mérésekkel alátámasztott pozitív elmozdulását, melynek középpontjában továbbra is az olvasó, s nem a könyvtár pénzügyi finanszírozhatósága áll.

Miért is van létjogosultsága ma egy „optimista-e a könyvtáros” vizsgálódásnak? Azért, mert még nem volt ilyen! Vizsgálták a presztízsskálát, a motivációt, a

pályaalkalmasságot és még sok egyéb szociológiai tényezőt, de hogy optimisták-e, azt még nem.

Korábban sokfélét hallottam a könyvtárosokról mint kívülálló, ezért is határoztam el, hogy megismerem belülről, s ezért beiratkoztam az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem informatikus könyvtáros szakára. Elhatározásomban elsődleges szempont volt, hogy ne csak külső szemlélője, hanem belső formálója is lehessen e több ezer éves tudást kezelő közösségnek.

1.4. Az optimizmus és a pesszimizmus jellegzetességei

A kutatás eredményeinek közzététele előtt néhány fogalmat tisztázni kívánok, hogy mindenki azt és ugyanazt értse alatta.

Mi az optimizmus: derűlátás, a dolgok jó alakulásában hívő, bizakodó szemlélet. (Bakos, 1970.) “A lehető legjobb végkifejlet elvárására való hajlam.” (Kövesdi, 2004) Az optimista beállítottságú személy jobban tud megküzdeni a stressz-hatásokkal: terveket készít, az aktuális feladatokra összpontosít, jobban védekezik a stresszhez kapcsolódó negatív érzelmekkel szemben. Az optimista ember olyan megoldási mintákat alkalmaz, amelyek lehetővé teszik, hogy mindent elkövessen, ami csak lehetséges az adott szituációban.

Mi a pesszimizmus: borúlátás, a jövőben, a szerencsés kimenetelben nem bízó szemlélet. (Bakos, 1970.) A pesszimista ‘stílus’ hajlamosít a gyenge egészségi állapotra (Peterson, 1988). A pesszimistáknál adott az uralkodó tendencia, melyben a passzív magatartást problémamegoldó mechanizmusként használják. Ebből következőleg az alkohol ily célokra való használata sokkal valószínűbb a pesszimisták között, mint az optimistáknál. A pesszimista ember, megpróbálja tagadni a stresszhelyzetet, ‘belefeledkezik’ annak kellemetlen érzelmi hatásaiba, és azoktól a céloktól próbál meg szabadulni, amelyek elérését a stresszhelyzet gátolja. (Perez, 1992)

1.4.1. Optimista – pesszimista közérzet különbségek.

Az optimisták és a pesszimisták **jó közérzetének** különbsége abból a módból származik, ahogyan a személyek a különböző megoldási stratégiákat szelektálják és használják. Az optimizmus-pesszimizmus terén észlelt különbségek közvetlen hatással lehetnek a testi funkciókra is (Perez, 1996).

Amikor rossz helyzetbe kerül, az optimista ember próbálkozik, a pesszimista viszont általában hamar feladja. A **megküzdési stratégiák** között meglévő különbség magyarázhatja (legalábbis részben) azt a kapcsolatot, amit az optimizmus és a jó közérzet között találtak.

1.5. Mi a megküzdés?

Azt a folyamatot, amelynek során a személy megpróbál szembeszállni a stresszel, a problémákkal, **megküzdésnek** nevezzük. A megküzdési stratégiákat általában úgy definiálják az irodalomban, mint egy beilleszkedési folyamatot a fenyegető szituációk észlelésekor. Perez szerint a megküzdési stratégiák azok az egyéni törekvések illetve reakciók egy adott ingerre, amelyek veszélyeztetik vagy kimerítik az ember erőforrásait.(Perez, 1992)

Egy ember élete során alkalmazott megküzdési stratégiákat nem lehet általános reakcióként felfogni, tehát nem lehet előre megjósolni egy adott problémára adandó válaszát, hisz minden egyes újabb szituáció különböző válaszadást, reakciót igényel (Perez, 1996).

1.6. Mi az önértékelés?

Az egyén hogyan vélekedik, saját magáról, s tulajdonságait (jót és rosszat egyaránt) milyen szintűnek kezeli. Ez azért fontos, mivel a kollektívizmus-individualizmus, az interperszonális kapcsolatok, a közvetlen környezet, a kultúrára jellemző optimista-pesszimista tendenciák fontos szerepet játszanak az egyén személyiségének alakulásában, önértékelésében.

A lelki sérülékenység, az **alacsony önértékelés**, a depresszióra való hajlam, valamint a reménytelenség-érzés összefüggésben áll a szülők nevelési stílusával. Az ilyen szülők

általában kevésbé támogatóak, távolságtartóbbak vagy túlzottan protektívak (Perez, 1996).

Számos vizsgálat szerint a munkanélküliség kudarcélményt, rossz közérzetet, a pszichikai állapot romlását és alacsonyabb önértékelést eredményez. Ennél még súlyosabb következményekkel is járhat, hisz sokan a túlzott alkoholfogyasztásban, esetleg az öngyilkosságban keresnek menedéket. (Brodsky, 1977).

A munka elvesztésétől való félelem állandó önértékelési nehézségeket okoz, ez növeli a belső elégedetlenséget, mely állandósult **pszichoszomatikus betegségek** előidézéséhez vezet (pl.: gyomorfájás, fejfájás, kedélyállapot ingadozás, depresszió, stb)

Az alacsony önértékelésű könyvtárosok és általában a nők számára a társaság, az aktív nőknek pedig a munka-esztétikum és hierarchia rendkívül fontos.

1.7. Mi a közvetlen optimizmus?

KROKO összesített skálában az **önértékelés** képviseli a legnagyobb súlyt, a következő a **közvetlen optimizmus**, a legalacsonyabb súly pedig a **küzdőképességnek** van, de ez is jelentős, $F=0,84$ a korrelációja (Perez, 1992). A közvetlen optimizmus az az érték, mely az egyénre közvetlenül ható jövőkép alakulását befolyásolja, s ezen keresztül **”saját optimizmusának”** alakulását. (Rózsahegy, 2006)

2. Módszertan

Mi a módszertan? „Tudományos módszer, melyen a tudatos problémamegoldásnak sajátos, megismételhető útját értjük” (forrás: Stefan Novak: A szociológia kutatás módszertana. Általános problémák. KJK, Bp. 1981. p.37.)

2.1. Adatgyűjtés módszertana

A KROKO kérdőív optimizmus mutatója három alskálát összegez, (Perez, 1992) ezek az optimizmus egyes összetevőit mérik: a **megküzdési képességet**, az **önértékelést** és a **közvetlen optimizmust**. Az alábbiakban ezt az osztályozást is felhasználjuk az eredmények további bemutatásához.

Adatgyűjtést az www.optimistaklub.hu/teszt.php oldalon található kérdőív segítségével végeztem, melyet korábban standardizáltak így a *Survey-módszernek* egy speciális változatát választottam. A kérdőívet az elmúlt tizenöt évben több tízezren töltötték ki, s bár elmondható, hogy nem tökéletes, de hamarosan a tudományos világ egyik elfogadott magyar optimizmus mérőeszköze lesz, ahogy a LOT vagy a ROTTER.

Elektronikus formában közzétett felhívásomra (1. mellékelt), 281 fő töltötte ki a kérdőívet. A területi eloszlás aránytalansága miatt szükséges volt második körös adatfelvételre (2. melléklet), mivel több megyében kevésnek bizonyult a kitöltés. Kvalitatív és kvantitatív elemzéseimnél fontos szempont volt, hogy minden megyében legalább tíz kitöltő reprezentálja a megyére jellemző **könyvtáros populációt**.

A két körben megvalósult adatgyűjtés fő okai között megemlíthető, hogy sok könyvtár nincs regisztrálva a könyvtárosokat érintő nagyobb levelezőlistákon (még e-mail címük sincsen), így az információáramlás csak több csatornán keresztül valósulhatott meg. Magyarországon az Internettel ellátottság sem a háztartásokban, sem a munkahelyeken még nem éri el az Unió átlagot (Péterfi, 2003), így nem csoda, ha a könyvtárosokat érintő lehetőségekről, kutatásokról, módszerekről, pályázatokról lassabban értesülnek az érintettek.

Az ismételt elektronikus megkeresések után alakult ki a végső **384 fő**, akikkel vizsgálódom. Kontroll csoportba tartozók száma **375 fő**.

2.2. Kiértékelés módszertana

Kiértékelést két módon végeztem el, mivel fontos a **kutatás átláthatósága**, s az igazság több oldalról körüljárhatósága. Az átlagszámításnál összehasonlításra kerültek a **könyvtárosok (KÖ)** illetve a **kontroll-csoport (K)** KROKO kérdőívre adott válaszainak átlagai.

Bonyolultabb elemzéseimet SPSS 8 for Windows szoftverrel végeztem. A szoftver lehetőséget teremtett, a tudományos életben használatos relevancia, korreláció, szignifikancia vizsgálódás elvégzésére.

Kutatásban összehasonlításra kerültek a megyék (3. melléklet) , melyeket régiókba összesítettem (4. melléklet). Ellenőrzésképpen Dunától jobbra, Dunától balra valamint Budapest és Pest megye **szuper régiókban** (Rózsahegy,2006) lásd (5.melléklet) is elvégeztem a fenti vizsgálódást, hogy hipotézisem bizonyítást nyerjen.

2.3. Kutatás mintavételezése.

A kiértékelésénél lehetőségem volt, összesíteni és összehasonlítani a beérkezett adatokat. Arra a tényre jutottam, hogy az első körben felvett 281 fő is megfelelően reprezentálhatná a könyvtáros szakmát. Mivel nem egyenlő eséllyel indultak a kitöltésben az érintettek, ezért szolgáljon tényként az alábbi táblázat.

I. részkitöltés (281 fő)		Átlag:			Átlag:
KROKO 1. kérdés	5,1		KROKO 2. kérdés	6,7	
KROKO 7. kérdés	8,8		KROKO 4. kérdés	4,7	
KROKO 9. kérdés	5,3		KROKO 8. kérdés	6,2	
KROKO 13. kérdés	7,4		KROKO 10. kérdés	6,7	
KROKO 16. kérdés	8,3		KROKO 14. kérdés	6,9	
KROKO 19. kérdés	7,8		KROKO 17. kérdés	5,8	
Átlagok, átlaga:	7,1		KROKO 20. kérdés	6,9	
		Átlag:	KROKO 22. kérdés	6,5	
KROKO 3. kérdés	6,8		Átlagok, átlaga:	6,3	
KROKO 6. kérdés	7,2				
KROKO 11. kérdés	7				Átlag:
KROKO 15. kérdés	6,3		KROKO 5. kérdés	7	
KROKO 18. kérdés	6,9		KROKO 12. kérdés	4,21	
KROKO 21. kérdés	7,3				
Átlagok, átlaga:	6,9				
II. részkitöltés (384 fő)		Átlag:			Átlag:
KROKO 1. kérdés	5,1		KROKO 2. kérdés	6,7	
KROKO 7. kérdés	8,9		KROKO 4. kérdés	4,8	
KROKO 9. kérdés	5,4		KROKO 8. kérdés	6,2	
KROKO 13. kérdés	7,5		KROKO 10. kérdés	6,8	
KROKO 16. kérdés	8,4		KROKO 14. kérdés	7,0	
KROKO 19. kérdés	7,8		KROKO 17. kérdés	5,7	
Átlagok, átlaga:	7,2		KROKO 20. kérdés	6,9	
		Átlag:	KROKO 22. kérdés	6,5	
KROKO 3. kérdés	6,7		Átlagok, átlaga:	6,4	
KROKO 6. kérdés	7,2				
KROKO 11. kérdés	7				Átlag:
KROKO 15. kérdés	6,2		KROKO 5. kérdés	7,1	
KROKO 18. kérdés	6,9		KROKO 12. kérdés	4,1	
KROKO 21. kérdés	7,2				
Átlagok, átlaga:	6,9				

Fenti táblázatok összehasonlításakor számottevő különbség nem mutatható ki az átlagok között, így elmondható, hogy bár az adatfelvétel nem reprezentatív, mégis szolgáltat némi konzekvenciát.

3. Kérdések / Válaszok

A vizsgálat összeállításakor fontos szempont volt, hogy ne csak a könyvtárosok, leendő könyvtárosok számára, hanem a tudományos világban tényszerű és kézzelfogható számokkal alátámasztott értékelést készítsék, hogy mindenki megtalálhassa a számára kiemelendő információt.

A következő részben körüljáróm azokat a kérdéseket, melyeket feltettem magamban a téma megismerése érdekében, s remélhetőleg olyan válaszokkal szolgálhatok ezekre, mely előmozdíthatja a könyvtáros szakma pozitív megítélését, s a könyvtáros megfelelő önismeretét.

3.1. Van összefüggés az önértékelésnek az iskolai végzettséggel, foglalkozással, lakhellyel?

A kérdés megválaszolására varianciaanalízist használva arra a végeredményre jutottam, hogy *iskolai végzettség* szerint szignifikáns különbség van a csoportok között. $F=2,388$, $p=0,021$. Ami azt jelenti, hogy minél nagyobb az iskolai végzettség, annál nagyobb az önértékelés. Főként a 2-es foglalkozású csoport marad le a többiektől, de ide mindössze 3 személy tartozik, így az eredmény nem igazán értelmezhető. (1. ábra)

A kérdés második részének megválaszolására varianciaanalízist használtam, melynek eredménye azt mutatja, hogy a *foglalkozás* szerint nincs a csoportok között szignifikáns különbség, $F=0,581$, $p=0,71$. Tehát mindegy, hogy a könyvtáros szakmán belül ő milyen foglalkozásban áll. Foglalkozások listáját a 4. melléklet tartalmazza. (2. ábra)

A kérdés harmadik részének megválaszolására varianciaanalízist használtam, melynek eredménye azt mutatja, hogy a *régiók* szerint nincs a csoportok között szignifikáns különbség, $F=1,822$, $p=0,09$. Tehát nincs összefüggés, hogy a könyvtáros munkáját melyik településen végzi. Nem a település nagysága illetve könyvtár mérete határozza meg a könyvtáros optimizmusát. (3. ábra)

3.2. Megküzdésnek van-e összefüggése az öngyilkossági gondolatokkal?

A kérdés megválaszolására kétmintás t-próbát használtam, melynek eredményeként szignifikáns különbség $t=-3,074$, $p<0,01$ állapítható meg, de ez csak azután vált végeredménnyé, miután a 3-as csoportot összevontam a 2-es csoporttal (6,8645,

N=139) ezt hasonlítva az 1-es csoporthoz (7,3235, N=237) kaptam eredményül. Tehát elmondható, hogy minél kisebb a megküzdés értéke, annál nagyobb az esélye az öngyilkossági gondolkodások megjelenésének.

3.3. Önértékelés függ-e a kortól és ha igen, melyik korosztálynak jobb az önértékelése?

A kérdés első részének megválaszolására varianciaanalízist használtam, melynek eredménye, hogy az önértékelés nem korrelál a korrall ($r=-0,050$, $p=0,342$). Tehát nem függ az önértékelés a kitöltő korától. Ebből következik, hogy számottevő különbség nincs a korosztályok között, így nem szignifikáns a különbség $F=0,559$, $p=0,57$

3.4. A kitöltők korának milyen az összefüggése a megküzdéssel, önértékeléssel, közvetlen optimizmussal? Kik az optimisták (melyik korcsoport)?

A kérdés első részének megválaszolására varianciaanalízist használtam, melynek eredménye, hogy az önértékelés nem korrelál a korrall ($r=-0,050$, $p=0,342$). Tehát elméletileg nem függ az önértékelés a kitöltő korával. (4. ábra)

Az önértékeléssel való összefüggése a korrall, azt mutatja, hogy nem korrelál $r=-0,029$, $p=0,575$ illetve varianciaanalízissel vizsgálva $F=0,118$, $p=0,88$, nem állapítható meg szignifikáns különbség.

A közvetlen optimizmus összefüggése a korrall megválaszolásakor, kiderült, hogy a közvetlen optimizmus nem korrelál $r=-,087$, $p=0,097$. Varianciaanalízissel $F=3,520$, $p=0,03$ szignifikáns különbség csak az 1-2 és a 3-as korcsoportok között van.

3.5. Stresszt ki tűri jobban? Bizonytalanságot melyik korcsoport bírja(ill. nem bírja) jobban?

A kérdés megválaszolására a KROKO1 illetve KROKO4 és a KROKO9 kérdésekre kapott érték alapján egy „stressztűrés” új változót használtak, melyet varianciaanalízis vizsgálatnak vetünk alá. Korcsoportok szerint $F=4,094$, $p=0,017$ szignifikáns a különbség 1-es és a 2-es korcsoport között. A 3-as korcsoport státusza bizonytalan (a különbség egyik irányban sem szignifikáns) (5. ábra)

3.6. *Depressziósak-e a könyvtárosok, s ha igen, melyik korcsoport?*

A kérdés megválaszolása a jelenleg használt KROKO kérdőívből közvetlenül nem vizsgálható, ezért tudományos módon közvetlenül nem támasztható alá.

Néhány összefüggés talán adhat magyarázatot a kérdésre. Az öngyilkossági kísérlet a teljes mintában 10 volt, ez 2,66 %-a a teljes mintának. Ez kicsit magasabb a Magyarországi 1-2%-os átlagnál, de itt egy újabb vizsgálódásra van szükség, ahhoz hogy megállapítható legyen a pontos érték.

Egy magyarországi reprezentatív kutatásból kiderült, hogy 5 éven belül az öngyilkossági kísérletet elkövetők aránya 1% volt. A folyamatban lévő kísérletek alapján elmondható, hogy az „élettartam-prevalenciája” 1-5% között van a nyugat-európai országokban.

3.7. *A jövőt melyik korcsoport látja pozitívabbnak?*

A kérdés megválaszolására a KROKO3 illetve KROKO11 és a KROKO15 és KROKO18 illetve KROKO21 kérdésekre kapott érték alapján egy „jövőkép” új változót vezetünk be, melyet varianciaanalízis vizsgálatnál korcsoportok szerint $F=3,269$, $p=0,039$ szignifikáns a különbség az 1 és 3-as korcsoportok szerint. A 2. korcsoport státusza bizonytalan (a különbség egyik irányban sem szignifikáns) (6. ábra)

3.8. *Kik a nyertesek? (lakhely, beosztás, nem)*

A kérdés megválaszolására két csoportra osztjuk a mintát a „nyertes-vesztes” változó alapján. Mintaátlag 6,75, tehát 0-6 lesz az inkább vesztes, 7-10 az inkább nyertes csoport. (lehetne finomabb csoportosztásokat is készíteni, de így is kevés az elemszám bizonyos összehasonlításokhoz) ennek alapján „vesztes” 156 fő, „nyertes” 228 fő.

Khi-négyzet próba elvégzését követően kirajzolódott, hogy a nem, életkori csoport, foglalkozási csoport, képzettségi csoport, régiók szerint egyik összevetés alapján sem lehet kijelenteni, hogy az egyes csoportokon belül szignifikáns eltérés mutatkozik a nyertesek-vesztesek között. Tehát ezek a tényezők (ennek a mintának az alapján) nem jelentős befolyásoló tényezők.

3.9. *Akik a nyertes típusba tartoznak, ők azok akik a legtöbb erőfeszítést teszik meg a dolgok pozitív változtatásáért?*

KROKO 16-os kérdés átlagértéke a fenti veszteseknél 7,66, a nyerteseknél 8,86. A különbség t-próbával vizsgálva erősen szignifikáns $t = -6,762$, $p < 0,001$. A kérdésre egyértelmű a válasz, igen, a nyertesek (akik annak érzik magukat) akik a legtöbbet teszik a dolgok pozitív irányba fordításáért.

3.10. *Kik azok, akik a várhatóan bekövetkező dolgokat kedvezőnek ítélik meg, van-e összefüggése az önértékeléssel illetve függ-e a lakhelytől?*

KROKO3 és önértékelés között a korreláció $F = 0,567$, $p < 0,001$, erős pozitív kapcsolat van, tehát aki magas pontot adott a KROKO 3. kérdésére, annak nagy az önértékelése.

KROKO3 az életkorral nem korrelál, tehát nem függ.

Vesztesek és nyertesek között szignifikáns a különbség (férfiak = 5,59, nők = 7,42), $t = -10,05$, $p < 0,001$.

Nemek között nincs szignifikáns különbség, de enyhe tendencia jelentkezik (férfiak = 6,19, nők = 6,77) $t = -1,751$, $p = 0,081$.

A kérdés második részének megválaszolására varianciaanalízist használtam, melynek eredménye, hogy a *foglalkozás és iskolai végzettség* szerinti különbségek nem szignifikánsak $F = 0,823$, $p = 0,53$, illetve $F = 1,066$, $p = 0,38$ (7. ábra) illetve (8. ábra)

A kérdés harmadik részének megválaszolására varianciaanalízist használtam, melynek eredménye, hogy a *régiók* szerint a különbségek nem szignifikánsak $F = 1,679$, $p = 0,12$ (9. ábra)

3.11. *Szuper régióvá alakítás után fenti kérdések hogyan alakulnak*

Megküzdésben az 1-2 és 3 szuper régiók között szignifikáns a különbség a 3-as csoport felé. Tehát elmondható, hogy az önértékelésben és optimizmusban nincs különbség a szuperrégióvá alakítást követően.

A foglalkozásban nem mutatkozik a 2 csoport között különbség egyik alskálán sem.

Iskolai végzettség: az önértékelése 2-es csoportnak szignifikánsan jobb, a másik két alskála nem szignifikáns.

- A régiók között nincs különbség
- Foglalkozás szerint stressztűrés van, jövőkép nincs
- Iskolai végzettség szerint nincs különbség.
- Régiók és foglalkozás szerint nincs különbség.
- Az iskola szerint van. A képzetebbek között több a nyertes
- Régiók szerint nincs

Megállapítható, hogy szuper régiók súlyozottan arányos kitöltéséből, nincs szignifikáns különbség, hogy megyékkel, régiókkal vagy szuper régiók szintjén vizsgálódunk. Ám mivel a kutatás ideje közel két hónap alatt valósult meg, így nem jutott elegendő idő arra, hogy a városokat és falvakat hasonlítsam össze.

Fentieknél fontos volt figyelembe venni, hogy az egységes Európai Unió gondolkodásmódjában illetve finanszírozásában régiókról beszélünk, amely felülemelkedik a nyelvi nehézségeken, s az autonómia megtartása mellett a közös cél érdekében együtt tevékenykedik.

4. KROKO kérdőív kiértékelése

KROKO (Kell a Remény az Optimizmus Kialakulásához Országszerte) nevű kérdőívet Dr. Cronio Pérez kolumbiai születésű magyar pszichológus, újságíró 1992-ben készítette el. Tanulmányában három kultúrát hasonlított össze. A kérdőív elkészítésével a magyarok számára olyan eszközt kívánt készíteni, mellyel könnyen és gyorsan ellenőrizhető az optimista szint. A kérdőívet az elmúlt években közel ötvenezeren töltötték ki (papír és elektronikus formában egyaránt).

A kérdőív kérdéseit egymás után veszem sorra, melyeket a régiókba tartozó könyvtárosok válaszainak átlagát összevettem a kontroll-csoport átlagával, melyet táblázatokban a könyvtáros átlagok értékei szerint növekvő sorrendben közlöm.

4.1. KROKO kérdőívre adott válaszok az egyéni megküzdés alakulása régióként, korcsoportos bontásban.

Megküzdés átlagok, átlaga: 7,22

Kérdés: Mennyire lenne erős az életkedved, ha tudnád, hogy a közeli jövő nagyon bizonytalan lesz családod számára az anyagiak szempontjából ?

Válasz: a táblázatból kitűnik, hogy Nyugat – Dunántúlon élő 46 évnél idősebb könyvtárosainak nagymértékben lecsökkenne az életkedve, ha a közeljövőben családjuk számára az anyagi jólétben bizonytalanság állna be. Meglepő, hogy a Dél – Dunántúlon élő 46 évesnél idősebbeknek, lenne a legerősebb az életkedve hasonló esetben. Mivel azonos a kitöltések aránya, így talán ez azzal magyarázható, hogy a Nyugat – Dunántúlon élőkre pozitívabb hatással lehet Ausztria közelsége, s ezen keresztül nyugati gondolkodásmódja. Az 1-es korcsoport a kontroll-csoporthoz viszonyítva valamennyi megyében **jobban teljesített**.

Kérdés: Mennyire erős benned az élni akarás ?

Válasz: az igen magas átlagérték jól bizonyítja az életerő faktor használhatóságát, az erőfeszítés mértéke, hogy a kellemetlen dolgokat pozitív irányba változtassa - erő az akadályok leküzdésére -, élni akarás erőssége.

Ez a faktor nagyon jellemző a nőkre. Megfigyelhető kicsi eltérés a régiók között, de nem számottevő.

A közép – magyarországi régió 8,28-as átlagával miért van a sor végén? Talán erre a sorozatos gazdasági megszorítások kilátásba helyezése adhat némi magyarázatot, mivel ebben a régióban van a legtöbb nagy könyvtár.

Az 1-es és a 3-as korcsoport a kontroll csoporthoz viszonyítva a legtöbb megyében **jobban teljesített**.

Kérdés: Mennyire lenne erős az életkedved ha tudnád, hogy a közeli jövő nagyon bizonytalan lesz számodra a barátságok, társkapcsolatok szempontjából ?

Válasz: Meglepő, hogy a Nyugat – Dunántúlon élő 1-es korcsoportú könyvtárosok életkedve igen lecsökkenne, ha baráti- vagy partnerkapcsolataikban bizonytalanságot tapasztalnának. Meglátásom szerint ebben a korban még igen meghatározó a barátságok alakulása az egyén fejlődésére. Érdekes megvizsgálni a nyugati „szellemiség”

barátságos és vendégszerető közelségét, valamint azt, hogy Ausztria nagy részén az idegenforgalomból (vendéglátásból) fedezik életüket.

Meglepő, hogy a 46 évesnél idősebb könyvtárosokat nem hogy negatívan befolyásolja a bizonytalanság, hanem pont ellenkezőleg, nagyon is motiválja.

Kérdés: Mennyi erőt érzel magadban arra, hogy nagy akadályokat győzz le a céljaid érdekében ?

Válasz: megfigyelhető, hogy az életerő az akadályok legyőzésében nem a fiatalok, pályakezdők sajátossága, hanem a 46 évnél idősebb korosztályé, s azon belül a dél – alföldi régióban élőkre a legjellemzőbb. Talán nem szabad figyelem nélkül hagyni a tényt, hogy „keleti szomszédaink” bizonyították, embertelen körülmények között élni akarásukat, mely az országok közelsége miatt át-átjárja a helybéli lakosok gondolkodásmódját. Véleményem szerint párhuzam vonható a kor és a tapasztalat között, hiszen minél idősebb valaki, annál tapasztaltabb.

Kérdés: Mekkora erőfeszítést tennél azért, hogy megváltoztasd a kellemetlen dolgokat pozitív irányba ?

Válasz: korcsoporton belül mérhető az eltérés a régiók között és ez a tőlünk keletre lévő országok is indukálhatják. Ennek magyarázata abban látszik, hogy Szlovákia és Ukrajna hatással lehet a régió lakosságára. A kinti élni akarás, túlélni a reménytelen helyzetet, a háborút, ez pozitívan hat a szomszédos ország lakosainak mentalitására.

Kérdés: Ha a következő öt évben nem sikerülne megvalósítanod fontos terveidet, képes lennél-e új terveket csinálni ?

Válasz: még hogy nem képesek a könyvtárosok új terveket kitalálni, ha az eredetit az elkövetkezendő öt évben nem sikerülne megvalósítaniuk? Fenti táblázat tanulsága szerint nem igaz. Igenis akarnak és tesznek. Ez az igazi optimizmus. Talán a Dél – Alföld 3-as korcsoportra nem teljes mértékben igaz az állítás, de így is a középérték felett vannak jóval.

Megfigyelhető, hogy mind a könyvtáros, mind a kontroll-korcsoportok között csökkenés tapasztalható a korcsoport átlagok között. Véleményem szerint párhuzam vonható a kudarc és a tapasztalat között. Minél magasabb korcsoportba tartozik az egyén, annál több kudarc érte élete során.

4.2. KROKO kérdőívre adott válaszok az egyén önértékelésének alakulása régióként, korcsoportos bontásban.

Önértékelés átlagok, átlaga: 6,31

Kérdés: Mennyire vagy elégedett egészségi állapotoddal ?

Válasz: az 1-es korcsoportú könyvtárosok nagyon elégedettek az egészségi állapotukkal. Megfigyelhető a különbség a régiók között, mely az ország mentális állapotát is tükrözheti. Az idő múlásával az egészségi állapot romlik, és az állandósult bajok gyökerében a mozgáshiányos életmód húzódik. Kutatások bizonyítják, hogy egyre kevesebbet mozog a magyar lakosság is. A sport jótékony hatása a közösségre és az egyénre pozitívan hat, de nem lehet eleget hangsúlyozni ennek fontosságát.

Megfigyelhető, hogy a mind a könyvtáros, mind a kontroll-korcsoportok között csökkenés tapasztalható a korcsoport átlagok között. Véleményem szerint párhuzam vonható, a mozgás nélkülség és az egészségi állapot között. Minél magasabb korcsoportba tartozik az egyén, annál több egészségügyi problémája lesz, s ezek jelentős részén csak mozgással lehet segíteni ill. prevencióval.

Kérdés: Ha számodra fontos dolgokban nagy hibákat követnél el, ez milyen mértékben csökkentené magadba vetett hitedet ?

Válasz: megfigyelhető, hogy az ország teljes területén (valamennyi régióban) nagyon nagy önértékelési problémákkal küszködnek a könyvtárosok.

Kiemelendő a dél-dunántúli régió 46 évesnél idősebb csoportjának megfelelő önismerete, de ez sem tudja ellensúlyozni az ország negatív önértékelési „hangulatát”.

Fontos megjegyezni, ez nem külső tényező, hanem egy igen fontos és megszívlelendő **belső tényező**, mely kihatással van a mindennapok nehézségeire. Elengedhetetlen lenne a könyvtárosok megfelelő önismereti képzése akár tréning formájában, mely nem csak a könyvtáros szakma színvonalát, hanem az ország pozitív hangulatát is emelni tudja.

Mindenki középérték alatt van! Negatív önértékeléssel küszködnek hazánkon kívül az Egyesült - Államok könyvtárosai is (Tóth, 2002)

Megfigyelhető, hogy a mind a könyvtáros, mind a kontroll-korcsoportok között növekedés vehető észre, a korcsoport átlagok között. Véleményem szerint párhuzam vonható, a kor és a kudarcélmény megélése között. Minél idősebb valaki, annál jobban

éli meg a kudarcot, s nem magában látja a hiba forrását, hanem a helyzetet gyorsan megoldja.

**„Fény vagy te is, lobogj hát,
Melegíts és égess,
Hinned kell, hogy a világ ,
Teveled is ékes.”
(Tóth Árpád)**

Kérdés: Mennyire vagy elégedett a külsőddel ?

Válasz: elmondható, hogy a külsejükkal elégedett az ország könyvtárosainak többsége. Dél-Alföld igen alacsony értéke összefüggésbe hozható az önértékeléssel, nyitott kérdőív felvétele után pontosítható.

Az orosz kutatásoknál a diákok kamillára hasonlító növényként jellemzik a könyvtárosokat, talán nem véletlenül (Tóth, 2002).

Kérdés: Milyen mértékben tekinted magad nyertesnek vagy vesztesnek az életben?

Válasz: a könyvtáros populáció inkább nyertesnek tekinti magát, ám mégis súlyos önértékeléssel küzdenek! Vajon miért nem néznek tükörbe, s látják azon értékeket pozitívnak, amiket mások? Vajon mi kell ahhoz, hogy valaki azt mondja, jól csinálod, amit csinálsz? Vajon ha nem veregeti senki vállon a könyvtárost, akkor azt ő maga miért nem teszi meg? Rajta, tegye meg!

Kérdés: Mennyire vagy elégedett képességeiddel ?

Képesség: vmely teljesítményre, tevékenységre való testi-lelki adottság, rátermettség.

Készség: vminek a megtételére való hajlandóság szándék, gyakorlattal, gyakorlással megszerzett képességügyesség (Magyar Értelmező Kéziszótár)

Válasz: a képességek és a készségek, amely jól elkülönül egymástól. Ám sokan összekeverik. *A képesség az ami képessé teszi az egyént azzá lenni, amit készségként az élettől kapott.* Kufárkodunk vagy sáfárkodunk? Az igen magas értékrendet mutató számadatok is alátámasztják a könyvtáros szakma önbecsülését, s azt, hogy nem véletlenül választották ezt a szép és magasztos szakmát oly sokan.

Kérdés: Mennyire vagy elégedett jelenlegi anyagi helyzetekkel ?

Válasz: fentieket figyelembe véve elmondható, hogy általában elégedettek a könyvtárosok anyagi életükkel. Ami nem azt jelenti, hogy nem szeretnék többet keresni, hanem azt, hogy jelenlegi szűkös anyagi körülmények között, mely az egész világon a könyvtáros szakmai alulfinanszírozását jelenti, nem háborognak, hanem elfogadják. Nem hátra, hanem előre tekintve optimistához méltó bizakodással várják a változást. Fontos látni, hogy az anyagi helyzet nem egy pillanatnyi érzést okozó „tünet-együttes”, hanem egy irányítható és belső elhatározást követően pozitív irányba fordítható cselekmények sorozata.

A gazdaságossági szempontok alapján érdemes átvilágítani a jelenleg ingyenes szolgáltatások fizetőssé tételét, mely már több országban is pozitív fizetési mérleg javulást eredményezett. (Mikulás, 2006)

Kérdés: Mennyire vagy elégedett személyes tulajdonságaiddal ?

Válasz: a könyvtáros saját szakmai presztízsét, ahogy a külföldi kutatások is alátámasztják, átlag felettinek, tehát nem átlagosnak ítélik meg. (Tóth, 2002.) Mi ez, ha nem önbizalom? Akkor miért vannak mégis önértékelési nehézségek? Azt hiszem ideje, a kesergés helyett az aktív tenni akarás mezsgyéjére lépni.

Kérdés: Mennyire vagy megelégedve magaddal ?

Válasz: vajon amikor Ady írta - *"Úgy élj a jelenben, hogy megbánás nélkül gondolhass a múltra..."*, akkor a könyvtárosokra is gondolt?

Azt hiszem mindenkinek van még mit takarítani a portája előtt. Azt hiszem, ha látjuk, hogy tenni kell, akkor lesz belső elégedettség, s ez kihat a szakma megítélésére is.

Azt hiszem elásandó a megkülönböztetés a régiók között és az Unióban egységes gondolkodás pozitív értékteremtő hatásaira fókuszálva elmondható talán ma még nem közhelynek számító mondás, *„amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra”!*

4.3. Az egyén közvetlen optimizmusának alakulása régióként, korcsoportos bontásban.

Közvetlen optimizmus átlagok, átlaga: 6,83

Kérdés: Mit gondolsz, ami a jövőben történni fog veled, annak hány százaléka lesz rád nézve kedvező?

Válasz: a táblázatban megfigyelhető a 3-as korcsoportba tartozók személyes történéseik tekintetében nem annyira optimisták, mint fiatalabb társaik. A korcsoportok között **fordított arányosság** mutatható ki. Kitűnik, hogy a fiatalok személyes történéseik tekintetében optimistábbak, mivel „előttük az élet”. Kutatások igazolják, hogy az idő múlásával csökken a kezdeményezési kedv a munkahelyen, ha sorozatos akadályokba ütközést tapasztal az egyén (Tóth, 2002.). *A késéget ne hagyjuk a földön heverni!*

Kérdés: Mit vársz az élettől a jelenben?

Válasz: a könyvtárosok többsége pozitívan áll a jelenhez. Nem a múltban él, nem az esetleges negatív jövőképet láttatja, hanem az életben itt és most, az emberek a lehető legjobbra számítanak. Mi ez, ha nem optimizmus? Kontrollcsoportként nincs mérhető különbség az átlagok átlagai között.

Kérdés: Mit gondolsz, a jövőben ez hogyan fog alakulni ?

Válasz: a könyvtárosokról elmondható, hogy a jövő alakulásának tekintetében hasonlóan nyitottak, ám az idő eltolódásával, a korcsoporton belül megfigyelhető némi aktivitás-csökkenés. Ez azzal magyarázható, hogy aki ledolgozta az életét, az már kevésbé tervez a jövőre, mint aki még előtte van. Dél-dunántúli kontrollcsoportban mutatkozó markáns különbség a kérdőív kitöltőinek alacsony számával magyarázható

Kérdés: Mit gondolsz, ami a jövőben történni fog veled, annak hány százaléka lesz rád nézve kedvezőtlen ?

Válasz: általánosságban itt is elmondható, ami KROKO 11. kérdésnél, a tendenciák alakulása jól kivehető. A korcsoportok közötti fordított arányosság mutatkozik az átlagok között. Úgy tűnik, minél idősebb valaki, annál kevesebbet vár az élettől.

Kérdés: Véleményed szerint a következő öt évben terveidet milyen arányban tudod megvalósítani?

Válasz: némi elmozdulás megfigyelhető a KROKO 15. kérdéshez viszonyítva, ám szignifikáns különbségek itt sem mérhetőek az ország régiói között. A dél – dunántúli régió 3-as korcsoportjába tartozók pesszimistábbak a többi régió könyvtárosaihoz mérten, ám az ország lakosságához viszonyítva a középértékhez tartoznak. Érdeemes lenne az ő optimista szintjüket fejleszteni.

Kérdés: Mit vársz az élettől a jövőben ?

Válasz: a fiatalok bizakodása a jövővel kapcsolatban a fentiekből kimutatható tény. A csökkenő tendencia előrevetíti, hogy a 2-es illetve 3-as korcsoportba tartozók a jövővel kapcsolatosan borúlátóbbak, mint fiatalabb társaik. Azt hiszem, ha ők is lehetőséget, nagyobb teret kaphatnának szaktudásuk bizonyítására, hiszem, hogy ez nem csak a negatív generációs különbségekben kimutatható pozitív változást indukálna, hanem nagymértékben elősegítené a megfelelő önértékelést is.

4.4. Beugratós kérdések:

A két következő kérdés azért érdekes, mivel a kérdőívbe csak azért kerültek bele, hogy elvonják a figyelmet, ezzel is növelve a hatékony kitöltést. Nem válik rutinná az olvasás és értelmezés. Kicsit megdöbbentő az eredmény! Megjegyzem, hogy a kérdőív felvételekor Magyarországon parlamenti képviselők választása zajlott.

Kérdés: Mennyire vagy elégedett a családi életeddel ?

Válasz: a családi életre vonatkozó kérdésnél az emberek általában elégedettek, tehát elmondható, hogy a könyvtárosok általában elégedettek a családi életükkel. Igaz említésre érdemes a Dél – Alföldi régió 2-es korcsoportja mint a kevésbé elégedett korosztályt (talán az első válás, talán a sorozatos nagy kudarcok miatt,...).

A legszembetűnőbb a régió 3-as korcsoportjának értékelése a témáról.

Érdekes, hogy a családi életükkel a 3-as korcsoportba tartozók a legelégedettebbek.

Kérdés: Mennyire vagy elégedett az ország jelenlegi helyzetével ?

Válasz: az ország jelenlegi helyzetét nem kívánom elemezni, mivel politikai vitát kavarnék, ám jól kivehető hogy Dél – Dunántúl a legelégedetlenebb és azon belül is a 3-

as korcsoportba tartozók. A legelégedettebb a Nyugat – Dunántúlon élő 3-as korcsoportú könyvtárosok

4.5. *Kitöltés nemek szerinti bontása (KROKO 26.kérdés)*

A kitöltők nemek szerinti megoszlása 90%-a nő, 10%-a férfi. Hogy miért a nők töltötték ki többen a kérdőívet? Erre pontos kimutatás nem áll rendelkezésemre, de egy 2000-ben készült kimutatás szerint a könyvtárban dolgozók aránya: 90% a nő, s 10 % a férfi. Tehát az elnőiesedett szakmából a férfiak kivonulása nem nőtt az elmúlt időszakban, ám tény, hogy a könyvtáros pályát elsősorban nők választják.

A férfiak a karrier és az anyagi jólétre fókuszálnak (GKF felmérés, 2006).

4.6. *Kitöltők korcsoportok szerinti bontásban (KROKO 25.kérdés)*

A kitöltésénél fontos szempont volt, hogy minél használhatóbb információt kapjak a vizsgált populációról, ezért az alábbi három korcsoportra bontottam a válaszadókat:

- 18 és 35 év közötti (1. korcsoport),
- 36 és 45 év közötti (2. korcsoport),
- 46 évnél idősebb. (3. korcsoport).

A csoportok felosztása után kialakult, hogy a kérdőívet kitöltők *átlag életkora 37 év*. Ha kivesszük azon kitöltéseket, ahol kvalitatív elemzés után (pl. nem értelmezhető adatot közöltek) megállapítható, hogy az átlagéletkor a kérdőív kitöltésnél 40 év. A legfiatalabb kitöltő 18 éves, a legidősebb 65 éves volt.

Megfigyelhető, hogy a legtöbb kitöltést az 1-es korcsoportba tartozó könyvtárosok tették. Ez azzal magyarázható, hogy ez a korosztály többet és sűrűbben használja az Internetet.

Gyakorta hallani, „*aki idős, azt már semmi sem érdekli, annak már minden mindegy*”! Kimutatható, hogy a 3-as korcsoportúak aktivitása nem csökken, hiszen közel azonos számú kitöltést produkáltak, mint a 2-es korcsoportúak. Ebből a számszerű tényből megállapítható, hogy a könyvtárosok érdeklődők, részt vesznek minden olyan kezdeményezésben, mely előremozdítja a szakma pozitív feltérképezését, megítélését.

4.7. Öngyilkosságra gyakran gondolok aránya (KROKO 23. kérdés):

Fontos megvizsgálni, hogy hányan és melyik korcsoportba tartoznak azok, akik a 23. kérdésre válaszoltak, mivel ez is alátámaszthatja hipotéziseimet. A kérdőívet kitöltők közel 2%-a jelölte, hogy gyakran illetve nagyon gyakran gondol öngyilkosságra. Ez főleg a 1-es korosztálynál (1%) illetve a 3-as korosztálynál (1%) volt mérhető.

4.8. Kitöltők legmagasabb iskolai végzettségének alakulása(KROKO 26. kérdés).

	18 - 35 év	36 - 45 év	46-	Összesen:
Beosztás:				
Felsővezető egy diplomával	7%	13%	40%	67%
Felsővezető két diplomával	-	-	27%	27%
Egyéb	-	-	6%	6%
Középvezető egy diplomával:	-	-	56%	56%
Középvezető két diplomával:	8%	-	28%	36%
Egyéb	-	-	8%	8%
Csoportvezető egy diplomával	27,27%	27,27%	27,27%	81,82%
Csoportvezető két diplomával	18,18%	-	-	18,18%
Érettségivel	1,53%	2,04%	-	3,57%
Érettségi utáni szakképzés	1,02%	1,02%	3,57%	5,61%
Főiskolai / Egyetemi diploma	25,51%	12,76%	18,88%	57,14%
Második diploma megszerzése	15,31%	6,12%	8,67%	30,10%
Egyéb	-	-	3,57%	3,57%

Fenti táblázatból kiolvasható némi összefüggés az iskolázottsággal kapcsolatosan. Ha az ember sokat tanul, több diplomája van, nagyobb az esélye, hogy magasabb beosztásban legyen, s ezáltal többet keressen, mint az, akinek csak érettségije van, vagy az sincs.

Talán nem elhanyagolható tény, hogy egy diplomával „alsó” vezetővé válni valamennyi korcsoport számára egyenlő esélyt jelent (27,3%), tehát a diszkrimináció nincs jelen. Ami azt jelenti, ha egy diplomája van a könyvtárosnak, akkor valószínűsíthető, hogy rövid időn belül alsóvezető lehet, s ez nem függ az életkorától. Tehát bárkiből lehet vezető, ha legalább egy diplomája van, s a megfelelő ambícióval rendelkezik. Diploma nélkül vezetőnek lenni közkönyvtárak esetében semmi esély, alapítványi vagy magán fenntartói könyvtárban van rá lehetőség.

Középvezetői illetve felsővezetői pozícióba való kerülésre csak akkor van biztos esélye a könyvtárosnak, ha két diplomája van, aminek az idő eltolódásával a 3-as korcsoport számára van nagyobb realitása.

Sokan talán attól, hogy nem lesznek rövid úton vezetők (*azoknak nem kell dolgozni* – egy könyvtáros vélemény), és végig kell járni a „szamár-létrát”, elkeserednek. Tapasztalásom szerint ők nem a szakmában, hanem saját magukban csalódnak és ezért fordulnak befelé és lesznek magányosabbak, s ezáltal kevésbé sikerorientáltak.

A régiók közötti és a korcsoportok közötti átlagokat az (6. melléklet) tartalmazza. Egyszerű statisztikai elemezéssel kimutatható különbség csak a régiók között van, mely számottevő.

Mivel igen kevés adatról (közel 400-ról beszélünk), így nem állapítható meg, de feltételezhető az ország két pontja között különbség van a könyvtárosok optimista szintjének megítélésében. A korcsoportok között nincs kimutatható eltérés.

5. Konklúzió

5.1. A könyvtáros szakma „elnőiesedése”

A nők aránya a magyar könyvtáros szakmában is messze meghaladja a nemek szerinti természetes arányt, jelenleg 90%. Ez azt bizonyítja, hogy az alacsony keresetek hatására nem csak aránytalanul sok nő dolgozik a pályán, de a végzett férfiak jó része hamar elhagyja az ideának tartott szakmát.

A könyvtáros foglalkozás „elnőiesedése” önmagában természetes világjelenség. Az alacsony könyvtáros keresetek következményeként azonban a nők aránya Magyarországon sokkal magasabbra emelkedett, mint a hozzánk közeli fejlettségű, de egészen más kereset arányú piacgazdaságokban.

5.2. Presztízsvizsgálat a könyvtáros hallgatók között.

A hallgatók igen magas presztízssű értéknek tartják a tudást, a kulturáltságot, a becsületességet, a szorgalmat és a másik ember tiszteletét. A gazdagságot, a pénzt és a

kapcsolatokat kevésbé tartják saját maguknak fontosnak. Naponta láthatják, olvashatják, hogy a becsületesség, a másik ember tisztelete, a szorgalom és a tudás híján is lehet karriert csinálni, gazdagságra szert tenni. A rendszerváltás utáni társadalom kevés igazi értékeket felmutató sikeres embert mutatott be.

A diplomás szülők gyerekei a sikert inkább az egyéni teljesítménytől teszik függővé, valamint jobban érzik, hogy a sikerhez nemcsak a családi, hanem a tágabb (baráti, üzleti, stb.) kapcsolatokra is szükség van.

5.3. KROKO konklúzió

A KROKO 29 kérdésből 3 kérdésnél mutatkozott középértékű (KROKO 1.kérdés), vagy jóval az alatti érték (KROKO 4.kérdés, KROKO 12. kérdés). Ez alapján kimutatható egy meghatározó szempont, hogy a könyvtáros önmagáról alkotott „énképben” az önértékelés a legfontosabb, s ezt kell elsőként fejleszteni. Szervezett formában ez az egész könyvtárügyre jótékony hatással lesz.

Mivel a könyvtáros szakmában dolgozók aránya 90% nő, ezért fontos látni, hogy a jövő, amely optimista, a nők kezében van. Miért teszem e nyílt kijelentést? Mivel a GFK által végzett kutatások is alátámasztják, melyet az Optimista Klub felmérése is megerősít, sokkal több az optimista nő, mint a férfi. És kik azok, aki a fiataloknak az optimizmust átadják? A nők! GFK Kutatásból kiderül, hogy a nők jobban fókuszálnak a jövőre, mint a férfiak.

Az 1-es korcsoportba tartozók legtöbb kérdésben jobban teljesítettek, mint kontroll-csoportos társaik. A 3-as korcsoportúak sok esetben jobban teljesítettek, mint kontrollos társaik.

Optimista kutatásból kiemelendő a **bizonytalanság tűrési** faktor, melyet az alábbi három tényező befolyásol:

- életkedv erőssége, ha a közeli jövő bizonytalan az anyagiak szempontjából
- életkedv erőssége, ha a közeli jövő bizonytalan a társkapcsolatok szempontjából
- nagy hibák mennyire csökkentik az önmagába vetet hitet.

Jól kivehető, hogy a nők rosszabbul tűrik a bizonytalanságot, mint a férfiak. Talán ezért volt a szakmai megítélés negatív tendenciában?

5.4. Szociodemográfiai tényezők összefüggése az optimizmushoz kapcsolható különböző jellemzőkkel

Az **életkorral** nem függ össze az önértékelés és a megküzdés képessége. Az optimizmus és ezzel rokon pozitív jövőkép átlaga a 46 év feletti korcsoportban valamivel alacsonyabb, mint a fiatalabb korcsoportúaké. A stressz-tűrés viszont a legfiatalabb (35 év alatti korosztályban) alacsonyabb valamivel, mint az ennél idősebbeknél.

A **nemnek** általában nem volt statisztikailag igazolhatóan jelentős szerepe a változók közötti eltérésekben. Megjegyzem, a mintában túlnyomórészt nők vannak, így az esetleg szignifikáns összefüggések érvényessége is erősen kérdéses lenne.

Az **iskolai végzettségnek**, képzettségnek általában nem volt statisztikailag igazolhatóan jelentős szerepe a változók közötti eltérésekben. A magasabb iskolai végzettségűek csoportjának önértékelése valamivel magasabb (6,36 vs. 5,84) és inkább érzik magukat nyertesnek (6,81 vs. 6,14 átlag a 10. kérdésben).

A **foglalkozásnak** általában nem volt statisztikailag igazolhatóan jelentős szerepe a változók közötti eltérésekben. A stressz-tűrés értéke a beosztottak csoportjában magasabb (5,4532 vs. 4,9524)

A **lakhelynek (régióknak)** általában nem volt statisztikailag igazolhatóan jelentős szerepe a változók közötti eltérésekben a kelet-magyarországi régiókhoz tartozók valamivel magasabbra értékelték saját megküzdési képességüket (7,4351 vs. Ny-Mo: 7,0753, Pest megye Bp. 6,9298)

Megjegyzem, hogy kétféle számítást alkalmaztunk - a statisztikai régiók, illetve Ny-Mo, Pest megye Bp. és K-Mo szerint)

5.5. Pszichológiai tényezők összefüggése az optimizmushoz kapcsolható különböző jellemzőkkel

Az egyén **önértékelése**, a **megküzdésének** képessége és az **optimizmusa** három jellemző szorosan összefüggnek egymással. Ha egy személynél az egyik magasabb, akkor valószínűleg a másik is az és fordítva . Eltérések természetesen lehetnek, mivel valószínűségről van szó.

Azok, akik magukat inkább **nyertesnek** érzik (a mintában 224 fő, 7-10 érték a 10. kérdésre) több **erőfeszítést** tennének a dolgok jobbra fordítása érdekében (16. kérdésben átlag 8,86 vs. 7,66), ezáltal a jövőt is kedvezőbben ítélik meg (3. kérdésben átlag 7,42 vs. 5,59)

Akiknek volt már **öngyilkossági gondolatuk** (139 fő a mintában!) a **megküzdés** (6,8645 vs. 7,3235) és az **önértékelés** (6,0162 vs. 6,4710) értékük alacsonyabb azoknál, akik soha nem gondoltak még öngyilkosságra

Összegzésképpen kiemelhető, hogy a szociodemográfiai tényezők közül egyedül az életkor mutatott többé-kevésbé koherens összefüggést a pszichológiai jellemzőkkel, a többi tényező szerepe az adatok alapján inkább esetlegesnek tűnnek, ezért érvényességük kérdéses.

A pszichológiai jellemzők azonban összességében koherens összefüggésrendszert mutatnak, ami arra utal, hogy az optimizmus, pozitív jövőkép elsősorban ezekkel a jellemzőkkel hozható összefüggésbe. Ez egyúttal a változtathatóság reményét is magában hordozza.

A közölt összefüggések kizárólag csoportok közötti összehasonlítás esetén, a csoportok átlagos értékeire értelmezhetők és nem mondanak semmit konkrét személyek esetéről

5.6. Tapasztalások, személyes benyomások

Vizsgálódásom során, igen sok pozitív benyomással találkoztam. Fantasztikus érzés volt, ahogy közzétettem felhívásomat a Katalisten, közel három perc múlva már elindult a kérdőív kitöltés. Egy eset leszámítva, aki felháborodva jutatta tudomásomra, hogy ennél fontosabb dolgokkal is foglalkozhatnék, csak pozitív visszajelzést kaptam vizsgálódásommal kapcsolatban. A vizsgálódás kapcsán nagyon sok segítő emberrel ismerkedtem meg.

Nagyon jó volt tapasztalni, ahogyan azt a számolhatatlan emberi segítséget kaptam kutatásomhoz, ami úgy tűnik, nem csak nekem fontos. Tudjuk le ezt az anyagot és kész, gondolná a gyanútlan olvasó. De nem! Olyan emberek, akik a szakma kiválóságai,

fontosnak tartották, hogy kapcsolatba léphessenek velük és elmondták véleményüket. Ezek pozitív jövőképet ám pillanatnyi bizonytalanságot tükröztek.

Fontos látni, amit ők is látnak, a szakmának meg kell újulnia, ami nem a fiatalítást (idősebb generáció leépítése) jelenti, hanem engedni, hogy a töretlen lendületet generáló optimizmus teret hódítson. Ez azokban a kezdeményezésekben is megnyilvánul, melyeket a szakmai előremenetnél a vizsgálódások szerint fél év alatt „kiölnék” magukból a „pályakezdők”. Ne engedjék!

Itt nem olyan gigantikus átalakításokról van szó, hogy a könyvtár szolgáltató központ legyen, hanem a személyes komfortérzet növelésével az egyén jobban és biztonságosabban léphessen előre, mely a vezetők és az olvasók, tehát mindannyiunk javát szolgálja.

Ezért biztatok mindenkit, hogy bátran merjen álmodozni, hogyan tehetné jobbá a saját, s ezen keresztül a szolgáltatás színvonalát. A vezetőiket meg arra, hogy nyissanak, hiszen csak konstruktív megbeszélés és nem meggyőzést követően lesznek az esetleges gyenge mutatókból pozitív példák.

Tapasztaltam, hogy sokan a pénzre fogják. Ebből a közalkalmazotti fizetésből nem lehet megélni. Tény, hogy a férfiak a családfenntartók, ezért ők nem engedhetik meg maguknak a „luxust”, hogy ilyen keveset keressenek. Ma differenciált a bértábla, s ugyanazért a munkáért a magasabb iskolázottság esetén nagyobb bért vihetnek haza az dolgozók.

De eljön annak az ideje, s én néhány éven belül látom ennek realitását, amikor nem csak a pénz fog dominálni.

Tudom, hogy a pénz egy tényező, egy fontos tényező, de nem minden. Ha tehát valaki többet szeretne keresni, keresse meg azokat a lehetőségeket, ahol ezt kiélheti. S itt nem a szakmáról van szó, hanem az egyéni jólétről. Ahogy kitekintünk a világ számos országában, s itt nem csak a „balkánra” gondolok, hanem a tőlünk fejlettebb (társadalmilag) és anyagilag jobban ellátott országokra, mindenhol nehézségek vannak. Ezek a nehézségek nem múlnak el rövid időn belül. Ezért nagyon fontos, hogy a könyvtáros jól érezze magát a bőrében, mivel ez kihat a jövő nemzedékre. Hiszen gondoljunk bele, ha a felcseperedő kis nemzedék azt látja, hogy a könyvtáros néni nem

mosolyog, akkor attól a nagy ismeretlentől, amit könyvtárnak hívnak, nem csak félni fog, de még a szakmát is kerülni fogja. Ezért bátran mosolyogjunk! „A könyvtáros néni az, akinek kerek szemüvege van és mosolyog” (egy 8 éves kislány)

Fontos, hogy ma ne csak könyvtárban és könyvtárosban gondolkodjunk. Elsődleges és legfontosabb, hogy a könyvtár egy szolgáltató hely, ami azt jelenti, hogy szolgálni kell azokat, akik „betérnek”. Ez nem azt jelenti, hogy ugráljunk mindenkoron, hanem jó pedagógusként irányítsuk az emberek figyelmét az érték felé. Az emberek alapján véve „hálátlanok”, de ha megtanuljuk, hogy ne várjunk hálát, hanem tegyük amit a szívünk diktál, akkor észreveesszük, hogy a köszönet, nem mindig attól jön, akitől kellene. De jön, s ennek örülni kell!

Figyelmébe ajánlom mindenkinek Ádám Tünde 37. vándorgyűléséről írt beszámolójának záró gondolatát: - „De amíg a könyvtár nem csak a könyvek összességét jelenti és ennyi optimista ember tekinti hivatásának, amennyit itt Gödöllőn láttunk, addig lesznek könyvtárak”.

5.7. Könyvtáros szakma külső megítélése.

Kutatásom során találkoztam egy férfival, aki Magyarországon hitvédelemmel foglalkozik közel tizenöt éve. Mikor elmeséltem neki, hogy vizsgálódásom a könyvtárosok optimista voltára irányul, akkor ő csak annyit mondott nevetve: „Optimista a könyvtáros, mivel bizakodik, hogy visszahozzák a kikölcsönzött könyvet.”

És mennyire igaza volt. Jót nevettünk, de a lelkem mélyén éreztem, ilyen egyszerű lenne a dolog? Én azt hiszem, ahogy a külföldi kutatások is bizonyították (Tóth, 2002) Ahogy már említettem, a könyvtárosokat kamillához hasonlítják.. Ez az a növény ami segít, ha baj van. Ez nem csak a lelket, de a testet is gyógyítja. S nemcsak az orosz diákok, de a magyar gyerekek is várják, hogy némi bölcsesség után megoldást kapjon a kérdésére.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a könyvtárosok kapjanak pedagógiai ismereteket, hiszen a gyermek életének nagyobbik részét az iskolában, megfelelő befogadó tanár személye esetén az iskolai könyvtárban tölti, ezért kell tudni MIT,MIKOR,MIÉRT,HOGYAN!

Az általános iskolától kezdve a diákok alatt nem megkerülhető a könyvtár. Az első találkozás a hellyel, a könyvtárossal, egy életre eldöntheti, hogy kiből lesz olvasó, könyvet, könyvtárat szerető ember. Nagyon nagy a könyvtárosok felelőssége!

Felvetődik a kérdés, mi az Internet (szabadon elérhető információ halmaz) és a könyvtár között a különbség? A válasz a rendszerezettség és stabilitás. És ezt a könyvtáros irányítja, kezeli.

Az Interneten nem olvasunk, információkat gyűjtünk, aktualitásoknak nézünk utána, játszunk, kapcsolatokat építhetünk és tarthatunk fenn, stb. De egyik sem pótolhatja az olvasás örömét – nem is ez a funkciója –, egy régi könyv illatát.

Ma már egyre drágábbak a könyvek, de aki rákapott az olvasás ízére, az be fog térni a könyvtárba, ha eddig nem is tette.

5.8. Könyvtáros belső megítélése, önértékelése

Mikor anyagot gyűjtöttem, rájöttem, mennyire nem tudok semmit a könyvtárossal és a szakmáról. Rossz volt szembesülni, hogy van „Év könyvtárosa díj”, de nem tud az olvasóközönség róla.

Hogy augusztus 20-án megannyi szakmai elismerést vehettek át a szakma kiválóságai, de nem tud róla az olvasóközönség.

Hogy van a könyvtárosoknak etikai kódexük, de az olvasóközönség nem tud róla.

Hogy lehet könyvtártudományból doktorálni, de az olvasóközönség nem tud róla.

S nap esetig sorolhatnám azt, amit a könyvtáros szakma belterjessége mutat kifelé. Ha változtatni tudnak belülről, akkor lesz hathatós és maradandó változás. Csak akarni kell. És ehhez nem kell sok, csak egy kis odafigyelés.

Ha sokszor hallja az ember, hogy nincs pénz, akkor azt gondolja igénytelenek az emberek.

Én azt mondom, nem kell ahhoz elköthetetlen mennyiségű pénz, hogy rájöjjünk, van agyunk és „szürkeállományunk” amit a nemes cél érdekében használni kell. Mire? Lehet pályázni, lehet kapcsolatot építeni, lehet társadalmi munkában szervezni olyan eseményeket, melyek megmozgatnak kicsit és a nagyot egyaránt. És itt nem a könyvtáron kívüli élettérre gondolok elsősorban, hanem arról a négy falról, amit ki kell tolni, hogy ne behatároljon, hanem meghatározzon. Ez a könyvtár.

Nagyon fontos, hogy mikor a könyvtár ajtajának kilincsét lenyomja a leendő olvasó, mit talál belül (Hoch, 2006). Virágokkal és étellel teli lélegző és együtt érző központot, vagy egy helyet ahol melegedni lehet.

Ne felejtsük el, hogy van szívünk, és van lelkünk, ami megkülönböztet egyikünket a másiktól. Legyünk ebben a kiugró teljesítményt nyújtók.

Nagyon sok anyag született a könyvtári pálya megbecsülésének és hatékonyságának javítása érdekében. Ezek mind rendkívül fontosak a szakma megbecsülése szempontjából, de talán ennél sokkal fontosabb, hogy mindenki magába nézzon, és „józan paraszti ésszel” végiggondolja, mindent megtesz, amit ő tehetne. Ma nagyon sokat akarunk kapni. Kapni az államtól. Kapni a főnöktől. Kapni a társunktól. De mi mit adunk? Itt most nem az adókra és járulékokra gondolok, hanem amit az angol úgy mond „goodwill”, azaz jó érzés, együttérzés, megértés. Mi teszünk-e olyanokat, amik nincsenek benne, a munkaköri leírásban? Vagy csak azt? És azt maradéktalanul? Hogy amikor zárás van, mindenkit kitessékelünk, vagy inkább mosolygunk?

Országos Széchényi Könyvtárban dolgozó lelkes könyvtáros úgy foglalta össze a könyvtáros lét fogalmát: „... én csak egy könyvtáros vagyok, aki azt tanultam kedves tanáraimtól, volt és jelenlegi kollégáimtól, hogy a könyvtáros feladata a segítségnyújtás, bármikor, bárkinek ..... az emberség számít, semmi más – még ha a világ folyása ennek ellentmondani látszik is!”

6. Ötletek, javaslatok

Ha nincs pénzünk, használjuk az eszünket!

Sokan azt hiszik, mindenhez pénz kell. Kiábrándító sokak számára, de nem. Van a mosoly, amihez nem kell, s mégsem tesszük. Mosolyogjunk! Ha ezen túl vagyunk, látni fogjuk kezdeményezésünk pozitív hatással lesz a könyvtár egészére. És ne hagyjuk abba, ha nem mosolyognak vissza azonnal. Idővel mindenki megszokja, s majd hiányolja, ha nem kapja.

*Rendezzük át könyvtárunkat, vigyünk egy kis újíítást: a világ egyre inkább befelé fordul, a belső értékek és a belső én feltérképezése felé. Miért ne lehetne a könyvtár az a hely, ahol ezt a **feltöltődést** megkapják az érdeklődők?*

Mire gondolok? Arra, hogy kerüljön kialakításra egy sarok, ahol az olyan könyvek kapnának helyet, amely az egyén optimizmusával, pozitív értékrendjének kialakításával foglalkoznak. Milyen könyvekre gondolok? Optimista Bibliográfiánkban összegyűjtöttünk néhányat ezek közül. Bátran mindenki ajánlhat még hozzá !Így több legyet ütünk egy csapásra. Tudom, hogy **a legnagyobb dolgokhoz nem pénz, hanem elhatározás** kell. Itt az idő, kezdjünk hozzá. Ezt sokan abszurdnak és kivitelezhetetlennek ítélik meg első hallásra, de engedtessek meg Kamarás István az Olvasásügy című könyvéből idéznem: „Amikor vagy 15 évvel ezelőtt – egy olvasásszociológiai kísérlet keretében egy miskolci és egy jászárokszállási könyvtárban 6-6 hónapra eltüntettük a gyenge minőségű lektúrt az olvasók szeme elől, hogy megfigyelhessük, kinek, mikor és mi kezd majd hiányozni. Azt tapasztaltuk, hogy az olvasói ízlés nemcsak „kicselezhető”, de bizonyos mértékig alakítható pusztán a kínálat összetételének megváltoztatásával”. Ha ott sikerült, önöknél miért ne sikerülne?

Vizsgáljuk meg, hogy szolgáltatási területen dolgozókkal van-e kapcsolatunk? Ismeri-e a könyvtáros a művelődési ház programjait. Szokták-e ajánlani egymásnak ezeket. Így növelhető az aktivitás, s ehhez sem kell pénz. Ha nincs kapcsolatunk, vagy nem olyan szoros, miért nem építjük együtt, hiszen nem egymás ellen vagyunk!

Van-e annak létjogosultsága, hogy egy helyen tevékenykedjenek ezek a szolgáltatások? Ma az összevonások idejét éljük, a racionalizáció ma egy munkanélküliséggel párosult fogalommmá vált. Nem! Látni kell, hogy az összevonás a közkönyvtár, az iskolai könyvtár vagy a művelődési ház tekintetében, nem széthúzást, hanem újíítást eredményez. Hiszen növeljük a nyitvatartási időt, hiszen több ember van, így növelhető a színvonal, így több jut arra, amire idáig nem, s a sort sorolhatnám. Csak gondoljunk bele!

Ne legyünk restek selejtezni! Ez alatt azt értem, sokan panaszkodnak, nincs elég helyük az újabb és újabb könyveknek. De miért? Talán, mert a könyvtári menedzsmentben használatos elemzéseket nem ismerik? Talán, mert elfelejtik, ha egyszer rendbe teszik az

állományt, akkor az olyan mindenkinek, mint a vérátömlesztés, újult erővel áramlik majd az információ. Elemezzük az állományt és amit 3-5 éve nem kölcsönöznek, selejtezzük. Így helyet, időt és pénzt spórolunk meg és persze jobban átláthatóbb az olvasók számára.

6.1. Kutatás folytatása

Vizsgálódásaimat mindenképpen az alábbi tényezők korrigálása után két év múlva ismételni fogom.

1. nyílt kérdőívet kell használni, hogy pontosítható legyen a fejlődés illetve azon tényezők melyek a szakma megújulásához vezetnek
2. reprezentatív minta használata fentiek alapján rendkívül fontos, melyet direkt megkeresés után személyes formában papír alapú kitöltéssel valósítható meg.
3. mélyinterjú mely nagyon sok belső használható ötlettel szolgálhat a szakma további sikeres megítélésének munkálataiban
4. kontroll csoportban a könyvtáros hallgatókat megkérdezni, mely jobban összehasonlíthatóvá teszi, a pályaelhagyást illetve a tendenciákban mutatkozó irányokat.
5. kontroll csoportban a könyvtárba járó olvasókat megkérdezni, mivel nagyon fontos olyan hatástanulmány elvégzése, mely a szolgáltatást igénybevevő oldalát is megmutatja, hiszen mégiscsak ők azok, akik igénybe veszik a könyvtár szolgáltatásait.

Irodalomjegyzék

A „Könyvtáros pálya vonzóbbá tétele” munkabizottsági feladatterve. Forrás: <http://www.ki.oszk.hu/strategia/eletpalya.html>

A digitális forradalom valódi hősei a könyvtárosok. NIIF hírlevél. IV. évfolyam 1. szám, 2005.

Crionio Perez: Optimizmus – pesszimizmus kultúrközi összehasonlító vizsgálat magyar és kolumbiai egyetemisták körében. 1990. Szemináriumi dolgozat

Cronio Perez: Optimizmus – pesszimizmus és a munkanélküliség hatása a pszichikai állapotra. 1996. Doktori disszertáció

Cronio Perez: Optimizmus – pesszimizmus kulturális összehasonlítás. 1992. Szakdolgozat.

GfK Hungária Piackutató Intézet – Életstílus kutatás. Forrás: <http://www.gfk.hu/sajtokoz/articles/200603211200.htm>

Hegyközi Ilona – Fazekas Eszter: Szakkönyvtári tapasztalatok és tervek. Forrás: http://www.kodolanyi.hu/lib/Konferencia2006_elemei/Eloadasok2006/HegykoziFazokas.ppt

Kamarás István: Olvasásügy. 2005. 108. p. Forrás: <http://mek.oszk.hu/03200/03258/>

Kovács Lászlóné: Gazdagodott a geszterédi könyvtár. Kvt. Levlap. 2004. ?? 25-26p.

Kövesdi Éva: Munka és optimizmus fiatal felnőttek optimizmus-pesszimizmus szintjének vizsgálat az általuk választott pálya függvényében. 2005. Szakdolgozat.

Közalkalmazotti bértábla: 1992. évi XXXIII. tv. 1. számú melléklete

Mikulás Gábor: Az inspirálás útjai – belső együttműködés (prezentáció) Forrás: http://www.kodolanyi.hu/lib/Konferencia2006_elemei/Eloadasok2006/Mikulas.ppt

Nadia Caidi: Building „civilisational competence”: a new role for libraries? Journal os Documentatuion, 2006. (62.) 2. 194-212

Nemzeti Média Analízis 2005 IV. – 2006. I. negyedév. Forrás: www.gfk.hu

Péterfi Rita: Számítógép-ellátottság és internethasználat Magyarországon az ezredfordulón = Kvt. Figy. 49. évf. 2003. 3.sz

Szondy Máté: Optimizmus és egészségmagatartás. 2005. Előadás

Szondy Máté: A pénz (nem) boldogít? A boldogság és az anyagi jólét kapcsolata a tudományos kutatások tükrében. 2003. Szemináriumi dolgozat

Tóth Máté: (Információs szak)emberek a változó világban. BOBCATSS 2002 = Kvt. Levlap. 11. évf. 2002. 4.sz. 47-51 p. Raktári szám: P 2510

Tóth Máté: A könyvtáros szakma az ezredfordulón – nemzetközi kitekintés = Kv. kvt. könv. 11. évf. 2002. 5.sz. 41-56p. Raktári szám: P 2510

Vidovszky Gábor: A mosolyról, a nevetésről és a humorról. Forrás: <http://www.oromtrening.hu/cikk5.htm>

Mellékletek

3. sz. melléklet - Megyék felsorolása (betűrend szerint)

Bács-Kiskun	Baranya	Békés	Borsod-Abaúj-Zemplén	Budapest
Csongrád	Fejér	Győr-Moson-Sopron	Hajdú-Bihar	Heves
Jász-Nagykun-Szolnok	Komárom-Esztergom	Nógrád	Pest	Somogy
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Tolna	Vas	Veszprém	Zala

4. sz. melléklet - Régiók felsorolása.

Régió I.	Bács-Kiskun	Csongrád	Békés	Dél-Alföld
Régió II.	Baranya	Tolna	Somogy	Dél-Dunántúl
Régió III.	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld
Régió IV.	Borsod-Abaúj-Zemplén	Heves	Nógrád	Észak-Magyarország
Régió V.	Komárom-Esztergom	Veszprém	Fejér	Közép-Dunántúl
Régió VI.	Budapest	Pest	-	Közép-Magyarország
Régió VII.	Zala	Győr-Moson-Sopron	Vas	Nyugat-Dunántúl

5. sz. melléklet - Szuper régiók felsorolása

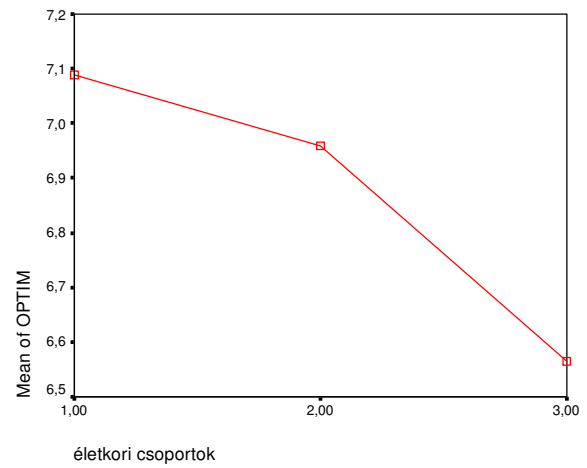
Szuper régió I.	Budapest	Pest	-
Szuper régió II.	Baranya Komárom-Esztergom Zala	Tolna Veszprém Győr-Moson-Sopron	Somogy Fejér Vas
Szuper régió III.	Bács-Kiskun Hajdú-Bihar Borsod-Abaúj-Zemplén	Csongrád Jász-Nagykun-Szolnok Heves	Békés Szabolcs-Szatmár-Bereg Nógrád
Szuper régió I.	Közép-Magyarország	-	-
Szuper régió II.	Dél-Dunántúl	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl
Szuper régió III.	Dél-Alföld	Észak-Alföld	Észak-Magyarország

Kérdésekre adott válaszok grafikai ábrázolása

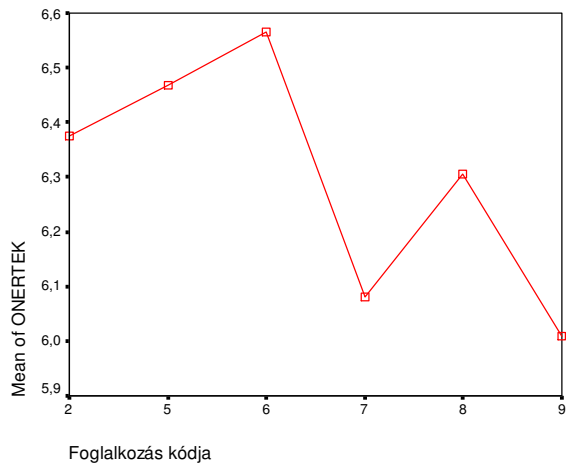

1. ábra

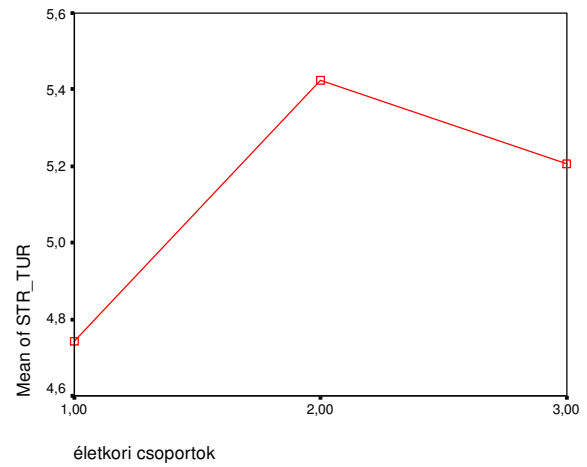
Kérdésekre adott válaszok grafikai ábrázolása

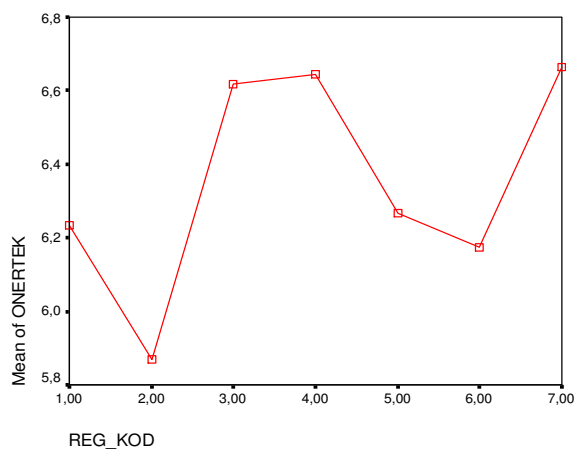
4. ábra.

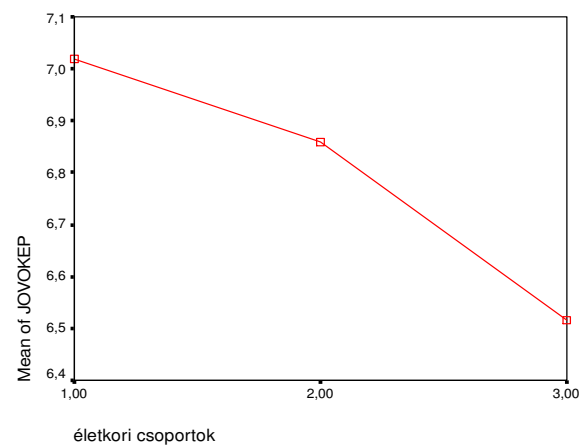
2. ábra

5. ábra

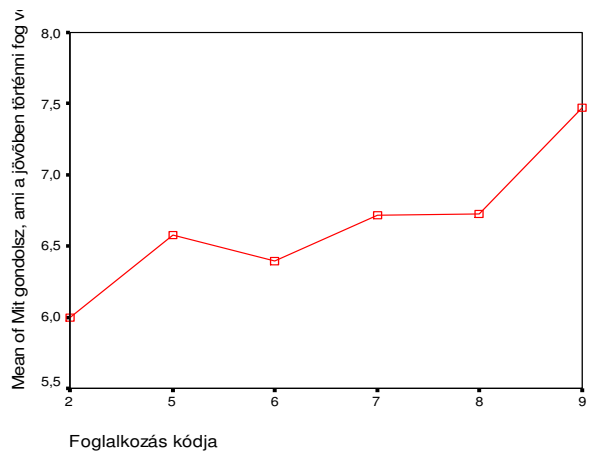

3. ábra

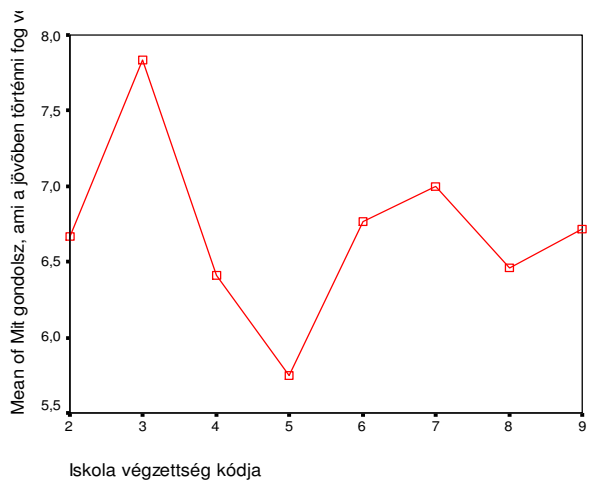

6. ábra

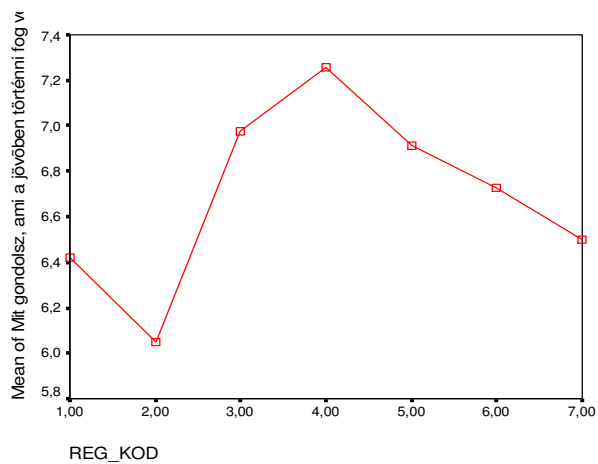
Kérdésekre adott válaszok grafikai ábrázolása

7. ábra

8. ábra

9. ábra

KROKO kérdőív kérdéseire adott válaszok átlagai (növekvő sorrendben), régiók szerinti bontásban, kiemelve a könyvtárosok korcsoporton belüli minimum és maximum válasz értékeit!

1. Mennyire lenne erős az életkedved, ha tudnád, hogy a közeli jövő nagyon bizonytalan lesz családod számára az anyagiak szempontjából ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Észak-Alföld	4,25	4,22	4,6	4,70	5,5	4,78
Észak-Magyarország	5,38	4,31	5,17	5,67	4,25	4,93
Közép-Dunántúl	6,71	4,87	4,25	5,71	4,46	5,14
Közép-Magyarország	4,79	4,31	5,69	5,67	5,13	5,20
Nyugat-Dunántúl	6,75	4,81	5,83	6,50	3,4	5,33
Dél-Dunántúl	5,00	5,11	5,00	5,86	6,33	5,44
Dél-Alföld	5,46	6,90	6,13	5,64	4,83	5,47
Átlag:	5,48	4,91	5,24	5,51	4,84	5,19

7. Mennyire erős benned az élni akarás ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Közép-Magyarország	8,42	8,82	8,48	8,75	8,28	8,39
Dél-Dunántúl	8,60	8,56	8,75	9,43	8,33	8,56
Közép-Dunántúl	8,83	7,92	8,90	8,24	8,71	8,81
Észak-Alföld	8,80	8,56	8,80	8,90	9,86	9,15
Nyugat-Dunántúl	9,38	8,50	9,17	10	9,00	9,18
Dél-Alföld	8,92	8,70	9,25	9,55	9,50	9,22
Észak-Magyarország	9,63	7,31	9,33	8,83	9,00	9,32
Átlag:	8,94	8,34	8,95	9,10	8,95	8,95

9. Mennyire lenne erős az életkedved ha tudnád, hogy a közeli jövő nagyon bizonytalan lesz számodra a barátságok, társkapcsolatok szempontjából ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Közép-Magyarország	4,04	4,89	4,76	5,67	6,60	5,13
Dél-Dunántúl	4,60	4,67	6,50	6,14	5,00	5,37
Nyugat-Dunántúl	4,00	3,94	5,83	6,75	6,80	5,54
Észak-Alföld	4,75	4,22	5,80	5,10	6,43	5,66
Dél-Alföld	4,23	6,70	6,50	5,27	6,33	5,69
Közép-Dunántúl	5,57	4,89	6,70	5,67	5,58	5,95
Észak-Magyarország	5,75	4,31	6,00	5,83	6,50	6,08
Átlag:	4,71	4,73	6,01	5,65	6,18	5,63

13. Mennyi erőt érzel magadban arra, hogy nagy akadályokat győzz le a céljaid érdekében ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Dél-Dunántúl	6,20	7,78	6,25	7,57	7,67	6,71
Közép-Dunántúl	7,39	7,13	7,10	7,53	6,88	7,12
Közép-Magyarország	6,96	7,56	7,21	7,55	7,38	7,18
Nyugat-Dunántúl	7,50	7,19	7,50	7,25	8,20	7,73
Észak-Alföld	7,95	6,67	7,20	8,20	8,07	7,74
Dél-Alföld	7,77	7,80	7,13	7,73	8,33	7,74
Észak-Magyarország	8,00	6,69	7,50	6,83	8,00	7,83
Átlag:	7,40	7,26	7,13	7,52	7,79	7,44

16. Mekkora erőfeszítést tennél azért, hogy megváltoztasd a kellemetlen dolgokat pozitív irányba ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Nyugat-Dunántúl	8,13	8,19	7,83	9,00	7,4	8,60
Közép-Magyarország	7,83	8,33	7,9	8,22	8,3	8,72
Dél-Dunántúl	7,8	8,33	8,25	9,14	8,67	9,33
Közép-Dunántúl	8,74	8,13	8,2	8,24	8,42	8,50
Dél-Alföld	8,62	8,40	8,38	8,45	8,67	8,83
Észak-Alföld	8,5	8,11	8,6	9,30	8,79	8,09
Észak-Magyarország	8,75	8,69	9,67	8,00	9,25	8,29
Átlag:	8,34	8,31	8,40	8,62	8,50	8,62
						8,41

19. Ha a következő öt évben nem sikerülne magvalósítanod fontos terveidet, képes lennél-e új terveket csinálni ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Dél-Dunántúl	7,00	7,78	6,75	9,43	7,00	8,83
Közép-Dunántúl	8,00	8,29	6,60	7,82	6,67	7,64
Észak-Alföld	8,85	7,89	6,20	7,80	7,00	7,64
Dél-Alföld	8,46	8,90	8,75	8,55	6,17	9,00
Közép-Magyarország	7,94	8,40	7,69	7,84	7,88	8,15
Nyugat-Dunántúl	8,38	8,13	7,67	7,75	8,40	8,00
Észak-Magyarország	8,63	7,38	9,33	8,33	7,75	8,00
Átlag:	8,18	8,11	7,57	8,22	7,27	8,18
						7,67

2. Mennyire vagy elégedett egészségi állapotoddal ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Dél-Dunántúl	6,00	6,22	5,75	6,86	5,67	8,00
Közép-Magyarország	6,44	7,24	6,52	7,10	5,73	6,55
Észak-Alföld	7,05	7,33	5,80	6,20	6,71	6,55
Dél-Alföld	8,15	8,30	6,25	6,55	5,67	8,00
Közép-Dunántúl	7,48	7,71	7,10	6,71	6,96	5,86
Észak-Magyarország	7,50	7,69	7,00	6,33	7,50	6,14
Nyugat-Dunántúl	8,25	6,75	7,17	6,75	6,80	4,80
Átlag:	7,27	7,32	6,51	6,64	6,43	6,56
						6,74

4. Ha számodra fontos dolgokban nagy hibákat követnél el, ez milyen mértékben csökkentené magadba vetett hitedet ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Nyugat-Dunántúl	3,88	4,50	4,83	6,0	4,00	4,40
Észak-Magyarország	4,88	2,54	3,67	4,83	4,75	5,14
Dél-alföld	4,31	4,90	4,50	5,09	4,83	6,17
Észak-Alföld	3,80	6,90	4,20	4,60	6,14	3,91
Közép-Magyarország	4,08	4,49	5,14	5,18	5,20	5,06
Közép-Dunántúl	5,57	3,54	4,70	3,41	4,21	4,64
Dél-Dunántúl	3,80	4,33	6,00	6,29	6,33	6,0
Átlag:	4,33	4,46	4,72	5,06	5,07	5,05
						4,71

8. Mennyire vagy elégedett a külsőddel ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Dél-Alföld	6,69	6,00	3,88	7,27	7,00	6,67
Dél-Dunántúl	6,20	6,56	5,75	6,57	5,67	6,67
Közép-Magyarország	6,46	6,52	5,76	6,06	5,78	5,89
Észak-Alföld	6,40	4,67	5,60	4,90	6,50	5,36
Nyugat-Dunántúl	7,38	6,88	5,83	7,00	5,60	4,60
Közép-Dunántúl	6,43	6,17	6,30	5,53	6,08	5,79
Észak-Magyarország	7,50	5,85	6,17	5,67	6,75	6,00
Átlag:	6,72	6,09	5,61	6,14	6,20	5,85
						6,18

10. Milyen mértékben tekinted magad nyertesnek vagy vesztesnek az életben?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Dél-Alföld	6,38	7,10	5,63	7,73	7,33	7,50
Közép-Dunántúl	6,61	6,79	6,50	6,53	6,42	6,50
Észak-Alföld	6,95	7,00	5,80	6,70	7,50	6,09
Nyugat-Dunántúl	7,38	6,44	6,33	7,75	6,60	4,80
Közép-Magyarország	6,63	7,10	6,86	6,49	6,93	7,13
Észak-Magyarország	6,63	5,85	7,50	6,67	6,75	6,00
Dél-Dunántúl	6,40	7,22	6,50	7,00	8,00	8,00
Átlag:	6,71	6,78	6,45	6,98	7,08	6,57
						6,74

14. Mennyire vagy elégedett képességeiddel ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Dél-Dunántúl	4,60	7,44	6,25	8,43	5,33	8,33
Közép-Dunántúl	6,83	6,79	6,30	6,65	6,21	6,50
Közép-Magyarország	6,88	7,42	7,14	7,18	6,68	6,92
Észak-Alföld	7,80	7,11	5,60	7,10	7,57	6,91
Nyugat-Dunántúl	7,63	6,75	7,00	7,25	7,00	6,80
Dél-Alföld	7,23	7,50	7,25	7,36	7,17	7,33
Észak-Magyarország	7,88	6,08	7,83	7,00	8,25	7,71
Átlag:	6,98	7,01	6,77	7,28	6,89	7,22
						6,88

17. Mennyire vagy elégedett jelenlegi anyagi helyzetekkel ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll
Dél-Alföld	5,77	5,70	3,38	6,27	6,17	4,83
Dél-Dunántúl	6,20	5,33	4,75	6,86	4,67	6,67
Nyugat-Dunántúl	6,75	6,00	5,50	5,00	5,00	4,00
Észak-Alföld	6,20	5,56	4,40	6,20	6,79	4,82
Közép-Magyarország	5,75	6,02	5,86	5,82	5,85	6,15
Közép-Dunántúl	6,04	6,21	5,90	5,71	5,71	5,36
Észak-Magyarország	5,63	5,92	6,50	5,67	6,25	6,71
Átlag:	6,05	5,82	5,18	5,93	5,78	5,51
						5,67

20. Mennyire vagy elégedett személyes tulajdonságaiddal ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Dél-Dunántúl	6,00	7,67	6,50	7,43	6,00	6,17
Közép-Magyarország	6,65	7,45	6,72	6,96	6,78	6,72
Közép-Dunántúl	7,17	6,83	6,90	7,00	6,38	6,82
Észak-Alföld	7,65	6,33	5,80	7,10	7,29	6,91
Dél-Alföld	7,54	7,00	7,25	8,00	7,00	7,26
Nyugat-Dunántúl	7,50	6,94	7,33	7,25	7,20	7,34
Észak-Magyarország	7,38	6,31	7,50	7,33	8,00	7,63
Átlag:	7,13	6,93	6,86	7,30	6,95	6,98

22. Mennyire vagy megelégedve magaddal ?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Dél-Dunántúl	5,80	7,11	6,25	6,86	6,00	6,02
Közép-Magyarország	6,21	6,89	6,28	6,53	6,15	6,21
Közép-Dunántúl	6,65	6,08	6,90	5,94	6,29	6,61
Észak-Alföld	7,35	6,11	5,60	6,30	7,00	6,65
Dél-Alföld	7,08	6,50	6,38	7,27	6,83	6,76
Nyugat-Dunántúl	7,50	6,44	6,33	7,25	6,80	6,88
Észak-Magyarország	7,38	5,62	7,50	6,33	6,75	7,21
Átlag:	6,85	6,39	6,46	6,64	6,55	6,62

3. Mit gondolsz, ami a jövőben történni fog veled, annak hány százaléka lesz rád nézve kedvező?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Dél-Dunántúl	7,60	7,33	6,50	6,71	3,67	5,92
Dél-alföld	6,62	7,80	5,75	6,73	6,17	6,18
Észak-Alföld	7,30	7,11	6,20	7,50	6,50	6,67
Közép-Magyarország	6,81	7,23	7,00	7,18	6,43	6,74
Nyugat-Dunántúl	8,00	6,81	6,33	7,00	6,00	6,78
Közép-Dunántúl	7,17	6,69	7,30	6,71	6,75	7,07
Észak-Magyarország	7,50	6,62	7,67	7,17	8,00	7,72
Átlag:	7,29	7,12	6,68	7,00	6,22	6,73

6. Mit vársz az élettől a jelenben?

	18-	35	36-	45	46-	Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	könyvtáros
Dél-Alföld	7,38	8,70	6,63	7,27	5,50	6,50
Dél-Dunántúl	7,40	7,56	7,50	7,14	4,67	6,52
Észak-Alföld	7,30	7,22	6,60	8,40	7,21	7,04
Közép-Magyarország	7,08	7,95	7,38	7,55	7,00	7,15
Közép-Dunántúl	7,87	7,25	7,90	7,12	7,29	7,69
Észak-Magyarország	6,88	7,54	8,50	7,67	8,00	7,79
Nyugat-Dunántúl	8,38	7,50	7,67	8,50	7,80	7,95
Átlag:	7,47	7,67	7,45	7,66	6,78	7,23

11. Mit gondolsz, a jövőben ez hogyan fog alakulni ?

	18-	35	36-	45	46-		Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros
Dél-Dunántul	6,40	7,56	6,50	6,86	4,33	8,33	5,74
Dél-Alföld	7,08	8,50	5,88	7,73	6,00	8,00	6,32
Közép-Dunántúl	7,17	7,17	7,00	6,88	6,54	5,79	6,91
Észak-Alföld	7,50	7,44	6,00	8,00	7,43	6,45	6,98
Közép-Magyarország	6,88	7,49	7,28	7,20	7,10	7,34	7,09
Nyugat-Dunántúl	7,88	6,94	6,83	7,00	6,60	5,60	7,10
Észak-Magyarország	7,13	6,85	7,83	7,50	8,25	7,86	7,74
Átlag:	7,15	7,42	6,76	7,31	6,61	7,05	6,84

15. Mit gondolsz, ami a jövőben történni fog veled, annak hány százaléka lesz rád nézve kedvezőtlen ?

	18-	35	36-	45	46-		Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros
Dél-Dunántul	6,40	6,67	5,75	7,14	4,67	6,83	5,61
Dél-Alföld	6,54	7,00	5,50	6,45	5,00	6,67	5,68
Észak-Alföld	6,60	6,67	5,00	6,60	5,71	6,00	5,77
Közép-Magyarország	6,13	6,57	6,66	6,12	6,15	6,43	6,31
Közép-Dunántúl	6,87	5,75	6,80	6,82	6,29	5,57	6,65
Nyugat-Dunántúl	7,50	6,88	6,50	5,75	6,20	6,20	6,73
Észak-Magyarország	5,50	5,77	7,67	6,67	7,50	6,86	6,89
Átlag:	6,51	6,47	6,27	6,51	5,93	6,37	6,24

18. Véleményed szerint a következő öt évben terveidet milyen arányban tudod megvalósítani?

	18-	35	36-	45	46-		Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros
Dél-Alföld	6,54	8,00	6,00	7,00	5,67	6,17	6,07
Dél-Dunántul	7,00	7,56	6,25	7,43	5,00	8,17	6,08
Közép-Dunántúl	7,52	7,17	6,50	7,00	6,29	5,57	6,77
Észak-Alföld	7,40	7,11	5,80	7,40	7,43	7,27	6,88
Közép-Magyarország	7,00	7,44	7,07	7,27	6,63	6,66	6,90
Nyugat-Dunántúl	7,63	7,13	6,83	6,75	6,40	6,40	6,95
Észak-Magyarország	7,13	6,85	8,83	7,33	8,00	7,86	7,99
Átlag:	7,17	7,32	6,76	7,17	6,49	6,87	6,81

21. Mit vársz az élettől a jövőben ?

	18-	35	36-	45	46-		Átlag:
	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros	kontroll	könyvtáros
Dél-Dunántul	7,20	7,78	7,25	7,00	4,33	8,33	6,26
Dél-Alföld	7,54	8,40	7,00	7,27	6,33	7,67	6,96
Közép-Magyarország	7,02	7,90	7,38	7,53	6,98	7,38	7,12
Észak-Alföld	7,80	7,78	5,80	8,00	7,79	7,64	7,13
Nyugat-Dunántúl	8,13	6,94	7,50	8,00	6,80	7,00	7,48
Közép-Dunántúl	7,78	7,33	7,70	7,53	7,21	6,43	7,56
Észak-Magyarország	7,25	7,62	8,50	7,33	7,00	7,71	7,58
Átlag:	7,53	7,68	7,30	7,52	6,63	7,45	7,16

5. Mennyire vagy elégedett a családi életeddel ?

	18-	35	36-	45	46-		Átlag:
	könyvtáros	<i>kontroll</i>	könyvtáros	<i>kontroll</i>	könyvtáros	<i>kontroll</i>	könyvtáros
Nyugat-Dunántúl	6,00	6,31	7,00	8,50	5,80	7,60	6,27
Közép-Magyarország	7,13	7,00	6,24	5,82	7,10	7,09	6,83
Dél-Alföld	7,15	7,00	5,25	8,00	8,50	8,00	6,97
Észak-Alföld	7,50	7,33	6,00	7,90	8,29	5,91	7,26
Észak-Magyarország	6,13	6,38	8,00	7,67	7,75	6,29	7,29
Közép-Dunántúl	7,61	6,71	7,60	6,41	6,83	7,29	7,35
Dél-Dunántúl	7,40	7,44	7,75	6,29	7,00	8,83	7,38
Átlag:	6,99	6,88	6,83	7,23	7,32	7,29	7,05

12. Mennyire vagy elégedett az ország jelenlegi helyzetével ?

	18-	35	36-	45	46-		Átlag:
	könyvtáros	<i>kontroll</i>	könyvtáros	<i>kontroll</i>	könyvtáros	<i>kontroll</i>	könyvtáros
Dél-Dunántúl	3,60	5,44	2,75	4,29	2,33	5,67	2,89
Dél-Alföld	3,62	3,90	4,13	2,82	3,67	4,17	3,80
Közép-Magyarország	3,87	5,10	4,41	5,14	4,10	4,55	4,13
Észak-Magyarország	5,13	5,46	4,83	5,00	2,50	5,43	4,15
Észak-Alföld	4,35	4,11	3,80	5,30	5,14	3,55	4,43
Közép-Dunántúl	5,17	3,46	4,30	4,65	4,17	3,71	4,55
Nyugat-Dunántúl	3,88	4,06	4,17	3,25	6,00	4,00	4,68
Átlag:	4,23	4,50	4,06	4,35	3,99	4,44	4,09

Foglalkozások csoportosítása TÁRKI - szerint /KROKO 26. kérdés/

ÖNÁLLÓK, VÁLLALKOZÓK (tulajdonos, vagy résztulajdonos)

01 - közepes és nagyvállalkozó

02 - diplomás szabadfoglalkozású (pl. ügyvéd, fogorvos)

03 - egyéni vállalkozó, bt-jében, kkt-jában dolgozó, kisiparos, kiskereskedő

04 - gazdálkodó, mezőgazdasági kisvállalkozó

ALKALMAZOTTAK (nem a saját vállalkozásában dolgozik)

VEZETŐK:

05 - felső vezető (főoszt. vez. és felette)

06 - középszintű vezető

07 - alsó vezető, csoportvezető, művezető

BEOSZTOTTAK:

08 - beosztott értelmiségi

09 - egyéb szellemi, szolgáltató, kereskedő

10 - szakmunkás

11 - betanított- vagy segédmunkás

12 - mezőgazdasági fizikai dolgozó, idénymunkás

Iskolai végzettség csoportosítás TÁRKI - szerint /KROKO 28.kérdés/

ISKOLARENDSZERŰ KÉPZÉSEK KÓDJAI:

01 - általános iskola befejezése

02 - középfokú szakképző iskola

03 - érettségi megszerzése

04 - érettségi utáni nem felsőfokú szakképzés

05 - akkreditált felsőfokú szakképzés

06 - főiskolai vagy egyetem elvégzése

07 - diplomás szakképzés (pl. szakvizsga)

08 - második felsőfokú diploma megszerzése

09 - tudományos fokozat megszerzése

10 - egyéb iskolarendszerű képzés

NEM ISKOLARENDSZERŰ KÉPZÉSEK KÓDJAI:

11 - gépjárművezetői tanfolyam

12 - nyelvtanfolyam

13 - számítástechnikai tanfolyam

14 - érettségit nem igénylő szakmai képzés (pl. fizikai munkás szakmák)

15 - érettségi utáni szakmai képzés (pl. asszisztens, ügyviteli képzés)

16 - munkanélküliek képzése, átképzése

17 - más "szellemi" (személyiség-, készség-, képességfejlesztő) képzés, tanfolyam

18 - más "fizikai" (praktikus: varró, főző, barkácsoló) képzés, tanfolyam

19 - egyéb nem iskolarendszerű (szak)képzés

KROKO kérdőív

A következő kérdések személyekkel kapcsolatosak. Karikázd be a skálán a megfelelő számot, amely a legjobban kifejezi, hogyan éreznél ezekben a helyzetekben.

1. Mennyire lenne erős az életkedved, ha tudnád, hogy a közeli jövő nagyon bizonytalan lesz családod számára az anyagiak szempontjából ?

Egyáltalán nem lenne életkedvem   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon erős lenne az életkedvem
Közepes lenne

2. Mennyire vagy elégedett egészségi állapotoddal ?

Nagyon elégedetlen vagyok   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon elégedett vagyok
Közepesen

3. Mit gondolsz, ami a jövőben történni fog veled, annak hány százaléka lesz rád nézve kedvező?

Semmi sem lesz kedvező   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Minden kedvező lesz
Fele - fele

4. Ha számodra fontos dolgokban nagy hibákat követnél el, ez milyen mértékben csökkentené magadba vetett hitedet ?

Teljesen   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Egyáltalán nem
Közepesen

5. Mennyire vagy elégedett a családi életeddal ?

Nagyon Elégedetlen vagyok   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon elégedett vagyok
Közepesen

6. Mit vársz az élettől a jelenben?

A lehető legrosszabbra számítok a jelenben   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Lehető legjobbra számítok a jelenben
Félig jóra, félig rosszra

7. Mennyire erős benned az élni akarás ?

Nincs bennem élni akarás   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon erős bennem az élni akarás
Közepes bennem az élni akarás

8. Mennyire vagy elégedett a külsőddel ?

Nagyon elégedetlen vagyok   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon elégedett vagyok
Közepesen

9. Mennyire lenne erős az életkedved ha tudnád, hogy a közeli jövő nagyon bizonytalan lesz számodra a barátságok, társkapcsolatok szempontjából ?

Egyáltalán nem lenne életkedvem   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon erős lenne az életkedvem
Közepes lenne

10. Milyen mértékben tekinted magad nyertesnek vagy vesztesnek az életben?

Abszolút vesztes vagyok   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Abszolút nyertes vagyok
Változó

11. Mit gondolsz, a jövőben ez hogyan fog alakulni ?

Abszolút vesztes leszek   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Abszolút nyertes leszek
Változó

12. Mennyire vagy elégedett az ország jelenlegi helyzetével ?

Nagyon elégedetlen vagyok   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Nagyon elégedett vagyok
Közepesen

13. Mennyi erőt érzel magadban arra, hogy nagy akadályokat győzz le a céljaid érdekében ?

Semmi erőt 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Nagyon sok erőt
Közepesen

14. Mennyire vagy elégedett képességeiddel ?

Nagyon elégedetlen vagyok 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Nagyon elégedett vagyok
Közepesen

15. Mit gondolsz, ami a jövőben történni fog veled, annak hány százaléka lesz rád nézve kedvezőtlen ?

Minden kedvezőtlen lesz 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Semmi sem lesz kedvezőtlen
Fele - fele

16. Mekkora erőfeszítést tennél azért, hogy megváltoztasd a kellemetlen dolgokat pozitív irányba ?

Semmi erőfeszítést sem tennék 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Maximális erőfeszítést tennék
Közepes erőfeszítést tennék

17. Mennyire vagy elégedett jelenlegi anyagi helyzetekkel ?

Nagyon elégedetlen vagyok 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Nagyon elégedett vagyok
közepesen

18. Véleményed szerint a következő öt évben terveidet milyen arányban tudod megvalósítani?

Semmit 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Mindent
Felét

19. Ha a következő öt évben nem sikerülne megvalósítanod fontos terveidet, képes lennél-e új terveket csinálni ?

Biztos hogy nem 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Biztos hogy igen
Talán igen, talán nem

20. Mennyire vagy elégedett személyes tulajdonságaiddal ?

Nagyon elégedetlen vagyok 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Nagyon elégedett vagyok
közepesen

21. Mit vársz az élettől a jövőben ?

A lehető legrosszabbra számítok a 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 A lehető legjobbra számítok a
jövőben Félig jóra, félig rosszra jövőben

22. Mennyire vagy megelégedve magaddal ?

Nem vagyok megelégedve 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Nagyon meg vagyok elégedve
magammal Közepesen magammal

23. Hányszor gondoltál öngyilkosságra ?

1 - soha 2 – ritkán 3 - gyakran 4 - nagyon gyakran

24. Volt-e már öngyilkossági kísérleted ?

1 - igen 2 - nem

25. Életkorod:

26. Foglalkozásod:

27. Nemed:

28. Iskola végzettség:

29. Lakhelyed (város):

Örülünk, hogy kitöltötted ! Amennyiben bővebben szeretnél tudni az optimizmusról, kattints www.optimistaklub.hu oldalra !
Kérdőív Egy Optimista Magyarországiért Közhatalnok Alapítvány tulajdona. Felhasználni, másolni forrás (weboldal)
megjelölésével szabadon lehet !

Az átlag könyvtárosra vonatkozó szöveges elemzés

Önértékelés:

Nagy elvárásaid vannak magaddal szemben, és bár ezeknek általában meg is tudsz felelni, többször úgy érzed, nem úgy sikerülnek a dolgok, ahogy szeretted volna. Nem vagy teljesen biztos önmagadban, bár te is tudod, hogy fontos értékeknek és tulajdonságoknak vagy birtokában. Amikor nem feledkezel meg egyéniséged pozitívumairól, olyankor tudod, hogy ok nélkül vagy olykor elégedetlen önmagaddal.

Jótanácsok:

Erősítsd meg önbizalmadat, hogy teljesebben kifejleszthesd képességeidet, és ne veszítsd el könnyen az önmagadba vetett hitet. Összpontosíts azokra a tulajdonságaidra, amelyekről tudod, hogy a legjobb oldaladat alkotják. Ne légy túl kritikus magaddal szemben, és ne sajnáld magadtól az elismerést sikereidért, pozitívumaidért. www.optimistaklub.hu

Szilárdabb önbizalomra építve sokkal többet hozhatsz ki magadból.

Mindebben segítségére lehetnek például az **Optimista Klub** munkatársai, akikkel levélben **1384 Budapest., Pf. 755.**, illetve e-mailben fordulhatsz **ok@optimistaklub.hu** Akár névtelenül is írhat sz nekik, leveledre, kérdéseidre minden alkalommal ugyanaz a segítő fog válaszolni, így a rendszeres levélváltásnak köszönhetően egy megértő új barát is szert tehetsz.

Megküzdés:

Sok erőt érzel magadban az akadályok legyőzéséhez. Számodra a nehézségek gyakran inkább érdekes kihívást jelentenek, mint leküzdhetetlen akadályt. Bizonytalan élethelyzetekben sem veszíted el kezdeményező-készségedet. Rugalmasan tudod terveidet lehetőségeidhez és a körülményekhez igazítani, anélkül, hogy fel kellene adnod őket. Legtöbbször képes vagy arra, hogy kedvező irányba alakítsd a kellemetlen helyzeteket is.

Jótanácsok:

Ne engedd, hogy aktivitásod, kreatív problémamegoldó képességed csorbuljon. Örülj sikereidnek, és használd fel dinamizmusodat arra is, hogy kissé "felrázd" azokat is, akiknek kevesebb jutott a kezdeményező-készségből. Példát mutathatsz társaidnak a problémákhoz való okos hozzáállásból, segíthetsz nekik megmutatni, hogy nem kell feltétlenül megijedni, és megfutamodni a nehézségektől.

Közvetlen optimizmus:

Bár alapvetően bízol sorsod szerencsés alakulásában, mégis sok benned a félelem, bizonytalanság. Úgy érzed, sorsod egyaránt tartogat számodra kedvező és kedvezőtlen eseményeket is. Bízol ugyan a szerencsében is, de azért felkészíted magad a kellemetlenségekre is biztos, ami biztos. Úgy érzed, ha számításba veszed a rossz történeteket is, kevésbé tudnak meglepni majd. Nem gondolod, hogy alapvetően mindig szerencsés vagy mindig szerencsétlen alkat volnál. Éppen úgy elképzelhetőnek tartod sorsod kedvező, mint kedvezőtlen alakulását.

Jótanácsok:

A pozitív elvárások elősegíthetik a kedvező fejlemények valóra válását is. Próbáld fenntartani magadban a kedvező jövőképet, hogy tudd, miért kell küzdened. Ne foglalkozz túl sokat a jövővel, kapcsolatos félelmeiddel, koncentrálj terveidre és a megvalósulásuk érdekében megtehető lépésekre.

1. sz. melléklet - A kérdőív kitöltésére „buzdító” elektronikus levél

----- Original Message -----

From: Rózsashegyi Márk (OK) <mark@optimistaklub.hu>

To: <katalist@listserv.iif.hu>

Sent: Tue, 25 Apr 2006 15:29:13 +0200

Subject: [KATALIST] Optimisták-e a könyvtárosok?

> Tisztelt könyvtáros kolléga!

>

> Szeretném egy perce az idejét kérni, míg elolvassa leveletem. Köszönöm!

>

> Rózsashegyi Márk vagyok az ELTE Informatikus könyvtáros szakának hallgatója. Vizsgálatot és egyben diplomamunkát készítek, melynek témája és címe: **OPTIMISTÁK-e a könyvtárosok?**

>

> Jómagam bízom benne, hogy az alábbi linkre kattintva a kérdőív kitöltésével segíti célkitűzéseim megvalósítását. Céloom a szakmai szervezetek számára olyan átfogó képet adni, mely segíthet az esetleges kevésbé pozitív tendenciák javításában és feltérképezi a lappangó fejlesztési lehetőségeket.

>

> Diplomamunkám témavezetését **Péterfi Rita szociológus** az **OSZK** munkatársa vállalta, reményeim szerint már ősszel elkészül a beszámoló, melyet természetesen minden érdeklődő számára hozzáférhetővé teszek.

>

>

> **FONTOS:**

> Mivel ez egy országos reprezentatív kutatás ezért, nagyon fontos, hogy a könyvtárosokra és csak is rájuk vonatkozó adatokat külön kezeljem és vizsgáljam, ezért KÉREK minden kedves kitöltőt, hogy a Város után **zárójelbe egy (K)**, mint könyvtáros jelzót tegyen. Pl: **Pécs(K)** vagy **Pécs(k)**

>

> A kérdőív kitöltésének elérhetősége: <http://www.optimistaklub.hu/teszt.php>

> Ha a linkre kattintva nem indul el, akkor másolja be a böngészőbe, s így indítsa!

>

> Amennyiben már korábban kitöltötte, köszönöm ha megint kitölti. Ha módjában áll, küldje el annyi könyvtáros kollégájának akinek csak tudja, hogy minél szélesebb kört érjen el felhívásom!

>

> **Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a témával kapcsolatosan szeretne bármit közölni, esetleg lehetőséget lát egy személyes beszélgetésre kérem jelezze! Köszönettel.**

>

>

>

> *****

> Egy Optimista Magyarországért Közhasznú Alapítvány

> O p t i m i s t a K l u b (O K)

> Rózsashegyi Márk Mobil: 0630/2787501

> E-mail: mark@optimistaklub.hu WEB: www.optimistaklub.hu

> Adó 1%: 18161911-1-41 Bankszámla:17000019-11419969

>

>

> Ha ideje engedi (3 perc) töltse ki Optimista kérdőívünket:

> <http://www.optimistaklub.hu/teszt.php>

>

> Köszönjük !

>

----- End of Original Message -----

2. sz. melléklet - A kérdőív kitöltésére „buzdító” elektronikus levél

Tisztelt Hölgem/Uram!

Szeretném egy perce az idejét kérni, míg elolvassa leveletem. Köszönöm!

Rózsahegyi Márk vagyok az ELTE Informatikus könyvtáros szakának hallgatója. Vizsgálatot és egyben diplomamunkát készítek, melynek témája és címe: **OPTIMISTÁK-e a könyvtárosok?**

Diplomamunkám témavezetését **Péterfi Rita szociológus** az **OSZK** munkatársa vállalta, reményeim szerint már ősszel elkészül a beszámoló, melyet természetesen minden érdeklődő számára hozzáférhetővé teszek.

FONTOS:

Mivel ez egy országos reprezentatív kutatás ezért, nagyon fontos, hogy a könyvtárosokra és csak is rájuk vonatkozó adatokat külön kezeljem és vizsgáljam, ezért KÉREK minden kedves kitöltőt, hogy a Város után **zárájelbe egy (K)**, mint könyvtáros jelzőt tegyen.

Pl: **Pannonhalma(K)** vagy **pannonhalma(k)**

Aki korábban még NEM kitöltötte ki a kérdőívet az alábbi megyékből (**Csongrád, Békés, Baranya, Tolna, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád, Zala, Győr-Moson-Sopron, Vas**) most csak őket KÉREM SZÉPEN töltsék ki, hogy kutatásom ne csak egy legyen a sok közül, hanem egy használható segédlet lehessen a szakmai szervezetek számára.

A kérdőív kitöltésének elérhetősége: <http://www.optimistaklub.hu/teszt.php>

Ha a linkre kattintva nem indul el, akkor másolja be a böngészőbe, s így indítsa!

Ha módjában áll, küldje el annyi fenti megyében lévő könyvtáros kollégájának akinek csak tudja, hogy minél szélesebb kört érjen el felhívásom!

Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a témával kapcsolatosan szeretne bármit közölni, esetleg lehetőséget lát egy személyes beszélgetésre kérem jelezze! Köszönettel.

*****

Egy Optimista Magyarországért Közhasznú Alapítvány

O p t i m i s t a K l u b (O K)

Rózsahegyi Márk

Mobil: 0630/2787501

E-mail: mark@optimistaklub.hu

WEB: www.optimistaklub.hu

Adó 1%: 18161911-1-41

Bankszámla: 17000019-11419969

Ha ideje engedi (3 perc) töltse ki Optimista kérdőívünket:

<http://www.optimistaklub.hu/teszt.php>

Köszönjük !

Katalist mailing list

Katalist@listserv.iif.hu

<http://listserv.niif.hu/cgi-bin/mailman/listinfo/katalist>

6. sz. melléklet - Régiók „helyezése” korcsoportonként

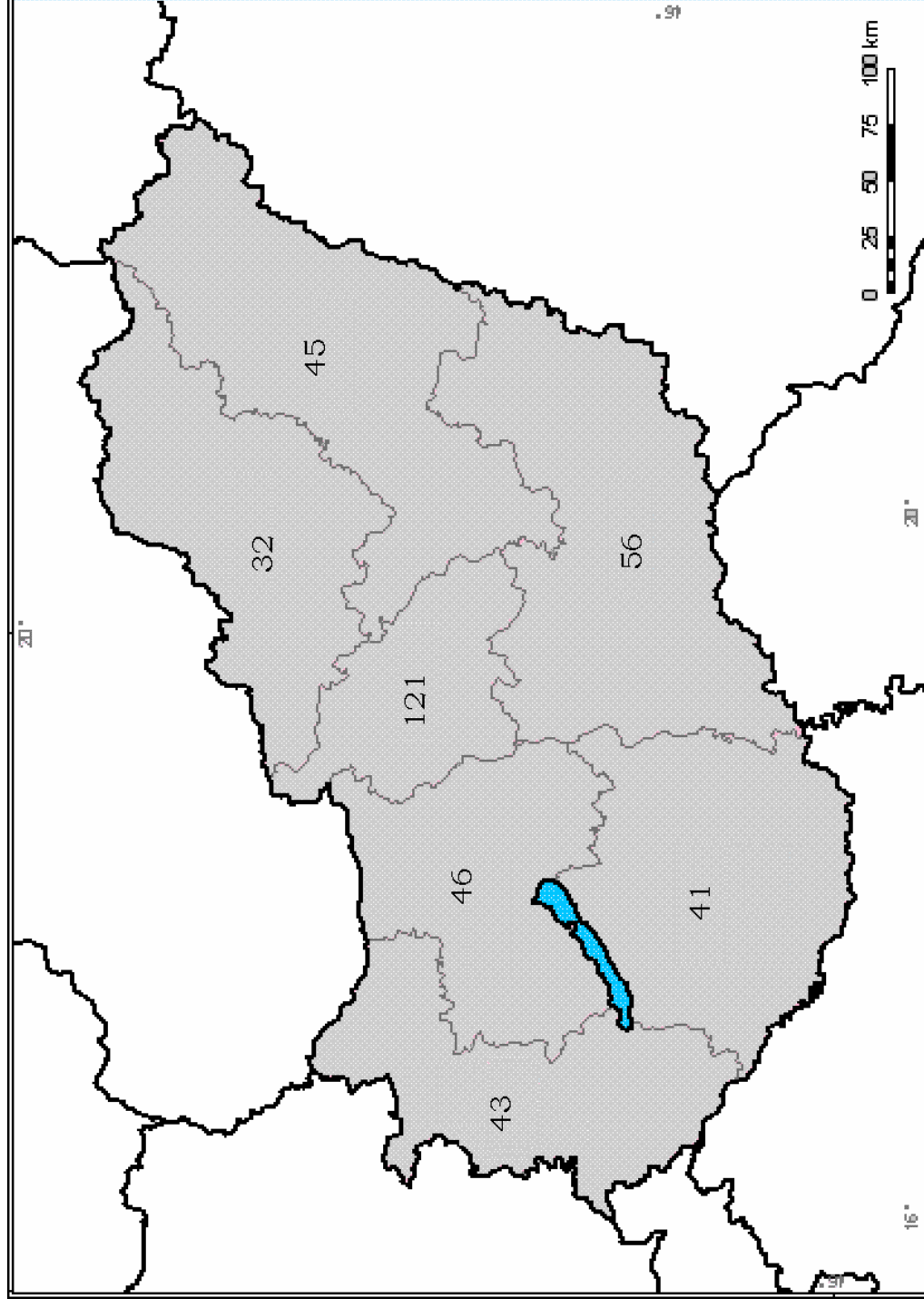
	18-35	35-45	46-
7. helyezet	Dél-Dunántúl	Észak-alföld	Dél-Dunántúl
6. helyezet	Közép-Magyarország	Dél-alföld	Közép-Dunántúl
5. helyezet	Dél-alföld	Dél-Dunántúl	Dél-alföld
4. helyezet	Észak-Magyarország	Közép-Magyarország	Közép-Magyarország
3. helyezet	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl
2. helyezet	Észak-alföld	Közép-Dunántúl	Észak-alföld
1. helyezet	Nyugat-Dunántúl	Észak-Magyarország	Észak-Magyarország

Összesítők, összesítője.

Dél-Dunántúl	7. helyezet
Közép-Magyarország	6. helyezet
Dél-alföld	5. helyezet
Észak-alföld	4. helyezet
Közép-Dunántúl	3. helyezet
Nyugat-Dunántúl	2. helyezet
Észak-Magyarország	1. helyezet

Ha a minden utolsó helyezés ér egy pontot és minden első helyezés ér 7 pontot, az adott kérdésben, akkor fenti sorrend alakul ki a régiók között, melyben, a Dél-Dunántúli régióban élők alul teljesítettek az Észak-Magyarországhoz képest.

KROKO kérdőívet kitöltők száma, régiók szerinti bontásban

Dél-alföld, Régió I., 56 fő

Dél-Dunántúl, Régió II., 41 fő

Észak-alföld, Régió III., 45 fő

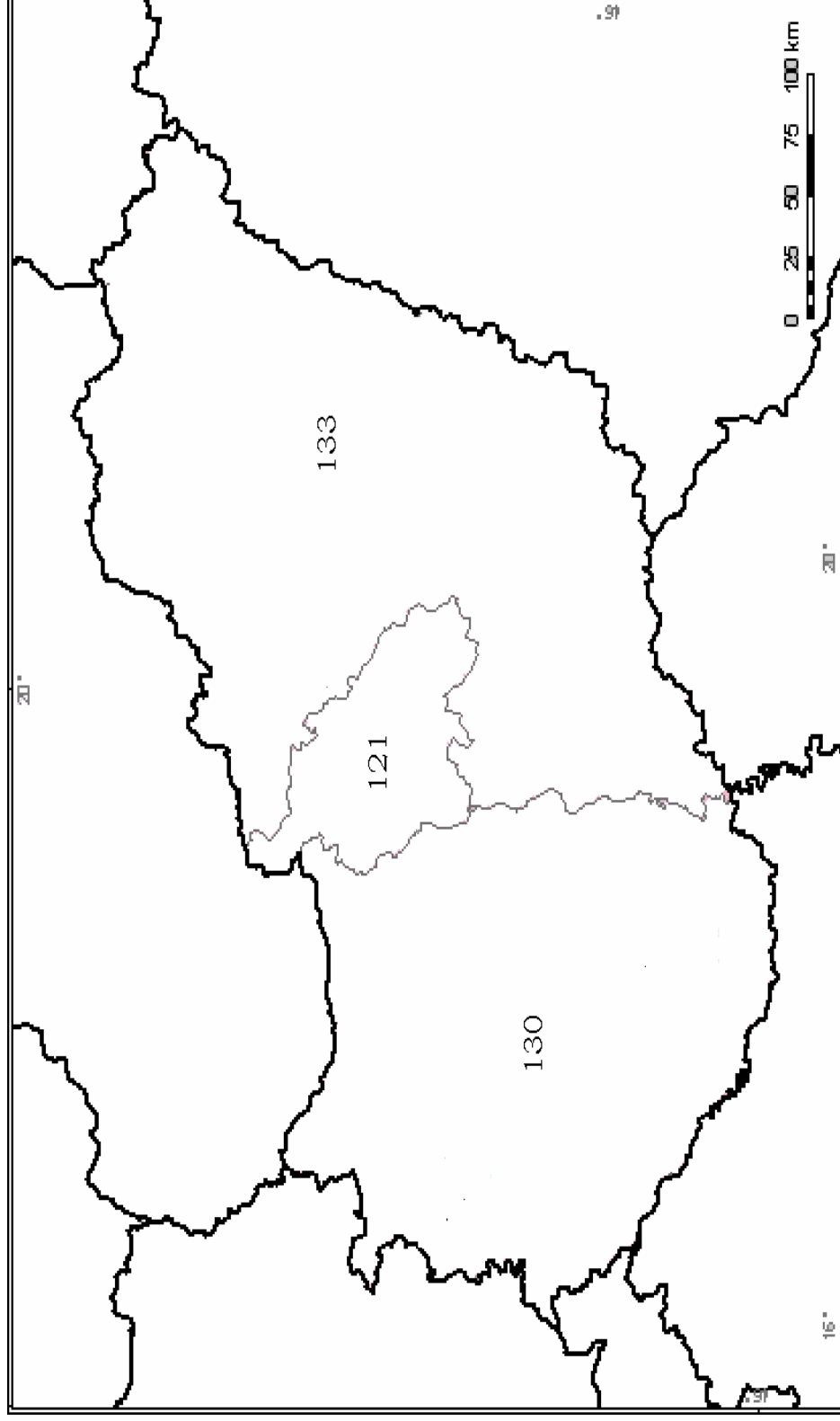
Észak-Magyarország, Régió IV., 32 fő

Közép-Dunántúl, Régió V., 46 fő

Közép-Magyarország, Régió VI., 121 fő

Nyugat-Dunántúl, Régió VII., 43 fő

KROKO kérdőívet kitöltők számának alakulása szuper - régiók szerinti bontásban.

A magyar könyvtárosság etikai kódexe

I. Könyvtárosi etika

A könyvtárosi tevékenységet a szakmai ismeretek, eljárások és szokások, valamint jogszabályok és szabályzatok mellett etikai normák is vezérlik.

II. Alapértékek

A könyvtáros elkötelezett az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság, az esélyegyenlőség, a szellemi szabadság és az információ szabadsága mellett.

III. Könyvtárosi hivatás

A könyvtárosi hivatás a könyvtárostól a használók iránt tiszteletet és odaadást, valamint állandóan fejlődő szakismereteket és készségeket kíván meg. A könyvtáros szakmai döntéseit autonóm módon, személyében feddhetetlenül, személyes anyagi vagy egyéb jogosulatlan előnyét vagy hasznát kizárva hozza meg.

IV. A gyűjtemény gondozása

A könyvtáros felelősséggel tartozik az emberiség, a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek, a helyi közösségek kulturális örökségének megőrzéséért. Gyűjteményépítő munkáját a használók igényeire és az emberiség értékeire alapozza, de a közvélekedéssel és saját nézeteivel ellentétes műveket is beszerez. Elítéli a cenzúrát, s maga sem cenzúráz. Feltáró munkájával a könyvtár teljes gyűjteményét hozzáférhetővé teszi.

V. A könyvtárhasználók szolgálata

A könyvtáros és a használó viszonya az egyenrangú partnerségen és a kölcsönös bizalmon nyugszik. A könyvtáros megkülönböztetés nélkül nyújt segítséget a könyvtár szolgáltatásainak igénybevételéhez. A használók személyes adatait bizalmasan kezeli. A használóknak joguk van az adott feltételek között a lehető legjobb könyvtári ellátáshoz és az egyenlő elbánáshoz; a könyvtáros ezzel összhangban törekszik az esélyek kiegyenlítésére.

VI. Az információk közvetítése

A könyvtáros töle telhetően mindent megtesz azért, hogy a használó szabadon és korlátozás nélkül hozzáférhessen az információkhoz. Segítséget nyújt az információs források és eszközök használatához. Legjobb tudása szerint hiteles, megbízható, teljes, megfelelő, személyre szabott információt nyújt.

VII. Könyvtárosi szakmai közösség

A könyvtáros őrzi és növeli a könyvtárosi szakma tekintélyét, részt vesz a szakmai közéletben és együttműködésben. Készségesen osztja meg tudását és tapasztalatait.

VIII. A könyvtár mint munkahely

A könyvtáros elkötelezett könyvtára iránt, és tiszteletben tartja fenntartójának céljait és érdekeit. Beosztottként és vezetőként egyaránt a legjobb tudása szerint járul hozzá a könyvtár feladatainak teljesítéséhez és a munkahelyi közösség erősítéséhez.

IX. Társadalmi kapcsolatok

A könyvtáros elfogultságtól és előítéletektől mentes kapcsolatban áll a társadalom tagjaival, csoportjaival, szervezeteivel. Tisztelettel és együttműködésre készen fordul más szakmák és tagjaik felé. Védelmezi a szellemi tulajdonhoz való jogot és a szellemi alkotásokhoz való hozzáférés jogát.

X. Az etikai kódex érvényesülése

Az etikai kódexben foglalt követelmények a könyvtárosok tevékeny közreműködésével valósulnak meg. Ezt a folyamatot a kódex kibocsátói egy etikai bizottság felállításával segítik elő.

A magyar könyvtárosság etikai kódexét a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöksége és az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöksége 2006. január 17-én bocsátotta ki.

Optimisták-e a könyvtárosok?

A közérzet javításával, növelhető a hatékony munkavégzés?

KROKO kérdőívünk segítségével mérhető az
önértékelés, a megküzdés, és a közvetlen optimizmus.
www.optimistaklub.hu/teszt.php - n elérhető.

Rózsahegyi Márk

Egy Optimista Magyarorszáért

OptimistaKlub

Dr. Cronio Perez két társával megalakítja 1998-ban az „Egy Optimista Magyarorszáért” Alapítványt. Elsődleges cél, hogy az egyének gondolkodásmódja pozitívan fejlődjön. Bővebben: www.optimistaklub.hu

Jelen:

KROKO saját fejlesztésű kérdőív népszerűsítése. Eddig 25.000-n töltötték ki!
Optimistaklub több regionális központon (Budapest, Pustavacs, Pécs, Balatonföldvár) keresztül végzi non-profit tevékenységét.
Közel 10.000 tagja van. A tagok 67%-a nő, s 33%-a férfi.
Weboldalt havonta 25-30.000 látogató keresi fel.
Anonim pszichológiai tanácsadást évente 4-500-an veszik igénybe.
„Lásd optimistán a világot” rajzversenyre 2-3000 alkotás érkezik.
Mosoly-napja megünneplése május 25-én.
Optimista Könyvtár fenntartása (jelenlegi állomány:2000 kötet)

Jövő:

Minden megyében regionális Optimista Klub.
Idősek-fiatalok közötti kommunikációs híd kialakítása tréning formájában.
Nevet-ösök Idősothton, csak optimista „szép korúaknak”.
Mosolypontok kialakítása (kezdetben könyvtárakban).
„Optimisták-e magyarok?” kutatás (régió, korcsoport, végzettség, foglalkozás)

Problémák (könyvtárosok megfogalmazása):

Elsődleges probléma a pénztelenség!

Kihal a kezdeményezési képesség (fél év alatt!)

Nincs kapcsolat hasonló szolgáltatási területek képviselőivel (email, Internet hiánya)

A könyvtár, mint intézmény jövőbeli helyzete bizonytalan.

Kutatással alátámasztható tények:

Mo-n 3.000 könyvtár működik, melyben 10.000 ember dolgozik.

KROKO kérdőív kitöltése, két lépcsőben közel 400 fő.

A kitöltők 90%-a nő, 10%-a férfi.

A legfiatalabb 18 éves, a legidősebb 65 éves. Átlag 37 év.

Könyvtáros: Megküzdés: 7,22; Önértékelés: 6,31; Közvetlen optimizmus: 6,83 !

Kontroll: Megküzdés: 7,27; Önértékelés: 6,39; Közvetlen optimizmus: 7,12 !

Régiók között különbség kimutatható, de nem szignifikáns!

Megoldási javaslatOK:

1., Demokratikus döntés-előkészítés (ötletelés).

2., Optimista sarOK kialakítása.

3., Pedagógia ismeretek elsajátítása.

4., Önértékelési tréningek, technikák elsajátítása.

5., MOSOLYOGJUNK TÖBBET!

